

KOLEGIJ GLAVNIH DIREKTORJEV

Letni plan za 1983 sprejeti do 20. februarja!

Na prvi letošnji seji kolegija glavnih direktorjev Iskrinih DO, bila je v ponedeljek, 10. januarja, so pod predsedstvom predsednika KPO SOZD Iskra Antonom Stipaničem obravnavali osnutek letnega programa SOZD Iskra za leto 1983 za uresničevanje ciljev in obveznosti iz samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje 1981—85 in zaključno fazo strokovnega usklajevanja programov. Seje kolegija so se udeležili tudi planerji iz naših DO in predlagatelji programov skupnega pomena.

Anton Stipanič je v uvodu dejal, da še danes ni popolnoma jasno, s kakšnimi odstotki deviznega priliva bomo lahko razpolagali v letošnjem letu, kar seveda otežkoča planiranje in usklajevanje proizvodnje, zlasti pa še izvoza in uvoza. Zato naj bo izhodišče za razpravo o letnem planu 1983 naše sedanje stanje in naše znanje, saj imamo načrt, kaj bomo delali, kaj združevali in podobno. Poslovanje v letošnjem letu pa bo odvisno tudi od najrazličnejših odločkov, ki jih trenutno še ni, zato naj bi krizni štab še naprej opravljal svojo vlogo, da bi tako zmanjševali negativne učinke in probleme, ki bi utegnili nastati in vplivati na proizvodnjo ter plan. Prav tako tudi še pričakujemo glavne ukrepe na finančnem področju in nobenega dvoma ni, da se bodo tako dinarske kot devizne obveznosti do likvidnosti letos še bolj zaostrole.

Član KPO Zoran Polič je podal kratek pregled usklajevanja plana za leto 1983 in po sklepu delavskega sveta naj bi celotno proceduro usklajevanja zaključili do 31. 12. 1982. Kljub temu pa zaostajamo nekaj za planiranimi roki in zahtevno nalogo, da bi plan uskladili v čim krajšem času, moramo čimprej končati, oz. zaključiti,

ti, da bi tako lahko sprejeli celotni plan do 20. februarja letos. Na kolegiju so predložili usklajeni plan, ki je doživel zadnje usklajevanje pred tremi tedni. Tako je v nekem smislu vse pripravljeno za prehod na samoupravno in javno razpravo o temeljih letnega plana 83 in materialne dele plana so posamezne DO že sprejele, jih pravkar sprejemajo ali pa jih bodo še sprejele v najkrajšem času. Vse spremembe naj bi vnesli v končno verzijo osnutka letnega plana 1983.

V nadaljevanju se je Miloš Resnik najprej spregovoril o rezultatih lanskega izvoza in uvoza ter poudaril, da smo celotni plan izvoza uresnili 95%-no. Spričo lanskim povečanih izvoznih obveznosti pa pomeni lansko leto za 13% višji izvoz na konvertibilno področje in 22% višji izvoz na kliniško področje glede na leto 1981.

V nadaljevanju je Resnik govoril še o letošnjih predvidenih izvoznih in uvoznih planih ter nalogah in možnostih, s poudarkom na deviznem prilivu in razpolaganju z njim. O tem objavljamo poseben razgovor z njim.

Posebna razprava je tekla o sredstvih za dejavnosti skupnega pomena, z višino katerih so se za letošnje leto udeleženci v glavnem strinjali.

Ob koncu so ugotovili, da je treba dokončno uskladiti v letnem planu zunanjetrgovinsko menjavo, da je predloženi osnutek, potem ko bo dokončno usklajen, zrel za javno obravnavo, da bi tako lahko do 20. februarja sprejeli Iskrin letni plan 1983 in da naj bo delovna usmeritev vseh naših proizvodnih organizacij usmerjena takoj in vnaprej k izvoznim nalogam, kajti od izvoza, ki bo letos še večji in tudi težji, je odvisno vse: tako poslovanje in proizvodnja Iskre v letošnjem letu kot socialna varnost vseh naših delavcev.

D. Ž.

V tej številki objavljamo osnutek Samoupravnega sporazuma o kadrovski politiki v SOZD Iskra, medtem ko smo v prejšnji številki objavili osnutek Samoupravnega sporazuma o nagrajevanju posebnih dosežkov v SOZD Iskra na področju inovacij s podeljevanjem "Inovacijskih nagrad Iskre". Objava obeh osnutkov samoupravnih sporazumov temelji na sklepih DS SOZD Iskra z dne 27. 12. 1982. Javna obravnavo obeh osnutkov traja 60 dni od objave v našem glasilu. Zato pripombe, stališča in predloge k obeh osnutkom samoupravnih sporazumov pošljite na sekretariat DS SOZD Iskra.

TOZD Montaža, Spodnja Idrija: — Izvozni načrt za lansko leto so v Spodnji Idriji presegli za 40% in namesto planiranih 4,2 milijona dolarjev dosegli kar 6 milijonov dolarjev konvertibilnega izvoza. Pri izvozu proizvodnji je bil poseben uspešen december, ko so realizirali kar 850.000 dolarjev izvoza. Za dosežek so bila potrebna izjemna prizadevanja vseh članov kolektiva matične tovarne in obratov, saj so podaljšali delovni čas in delali vse sobote. Fotografija prikazuje prizadevne delavke iz obrata v Hotedršici, kjer so decembra pričenjali z delom dve uri prej in končali dve uri kasneje kot običajno. Več o imenitnem delovnem uspehu na 3. strani.

Med obiskom admirala Branka Mamule in ostalih gostov.

ADMIRAL BRANKO MAMULA V ISKRI

Pomemben Iskrin delež pri naši obrambi

V četrtek, 6. januarja je v okviru svojega obiska v SR Sloveniji obiskal našo DO ISKRA CEO zvezni sekretar za ljudsko obrambo admiral Branko Mamula s sodelavci. V njegovem spremstvu sta bila zvezna podsekretarja generalpolkovnika Ilija Radaković in Veljko Kadjević, dalje generalpolkovnik Dušan Vujatović, generalpodpolkovnik Pavle Šuc in izvršni sekretar pri predsedstvu CK ZKJ generalpolkovnik Milan Daljević. Admirala Mamulo so spremljali predsednik izvršnega sveta Slovenije Janez Zemljarič, član izvršnega sveta Herman Rigelnik, komandant ljubljanskega armadnega področja generalpolkovnik Branko Jerkič in komandant republiškega štaba za teritorialno obrambo generalpodpolkovnik Miha Petrič. S strani Iskre pa so se poleg gostiteljev iz CEO razgovora udeležili še predsednik KPO SOZD Iskra Anton Stipanič, član KPO SOZD Iskra Janko Sekirnik, v.d. glavnega direktorja DO Elektrozeve Franc Štancer in drugi.

Ko je Anton Stipanič v imenu SOZD Iskra pozdravil visoke goste, je poudaril, da je admiral Branko Mamula danes prvič v Iskri in mu je zato v kratkih besedah predstavil celotno Iskro in njeno problematiko. Predvsem je poudaril, da v Iskri zelo skrbimo za razvojno raziskovalno delo, za katerega smo lani porabili kar dve milijardi dinarjev. Predsednik Stipanič je posebej poudaril skrb LO v ISKRI do nalog, ki jih imajo do namenskega kupca.

Predsednik KPO DO Iskra CEO Marko Štular je navzoče najprej seznanil z delom in uspehi CEO in poudaril, da je CEO doslej sto odstotno izvršil vse obveznosti do naše obrambe. Glede izvoza je omenil, da so proizvodne zmogljivosti CEO takorekoč razprodane do druge polovice 1984, medtem ko bi v l. 1985 CEO startal z novimi programi, predvsem sredstev za termovizijo, optične komunikacije in drugimi proizvodi.

Generalpolkovnik Veljko Kadjević je pohvalil sodelovanje naše JLA z Iskro, ki poteka na širih področjih in sicer na razvojno-raziskovalnem področju, kjer bi bilo treba sodelovanje še mnogo bolj razširiti, dalje na področju finalizacije, kooperacije in izvoza. Za zgled sodelovanja z JLA je navedel prav Elektrooptiko, ki je primer skladnega in uspešnega razvoja tako na organizacijskem, kadrovskem kot inovacijskem področju, saj so izdelki CEO na sodobni svetovni ravni in tako konkurenčni na svetovnih tržiščih.

Ko je admiral Branko Mamula skušal povzeti svoje predgovornike, je predvsem poudaril, da ima Iskra zelo velike zmogljivosti in je kot taka zelo pomembna tudi za razvoj in napredek naših oboroženih sil in širše naše obrambe. Poudaril je, da ima Iskra velike raziskovalno-razvojne zmogljivosti in naj zato sprejme vrsto razvojno-raziskovalnih programov, ki jih JLA sama s svojimi potenciali ni sposobna uresničiti, medtem ko bi skupaj zagotovo uspeli tudi na tem področju doseči sodobno mednarodno raven.

Posebej je podčrtal, da Iskra z obrambno proizvodnjo nikakor ne sme zaostajati, ker je kot taka zelo pomemben činitelj pri opremljanju naših obrambnih sil, kajti s pravočasno dobavo svojih izdelkov tudi Iskra veliko prispeva k obrambni moči in obrambni pripravljenosti Jugoslavije prav v času, ki je poln zunanjih zapletov in gospodarskih ter političnih težav.

Ob koncu je admiral Mamula izrazil prepričanje, da bo JLA znala izkoristiti Iskrino znanje in razvoj, da ima Iskra pri tem velike možnosti za izvoz in razvoj zapletenejših obrambnih sistemov, zato je v tem smislu velik optimist. Se enkrat je poudaril, da je JLA zelo zadovoljna s sodelovanjem z Iskro, še posebej pa so zadovoljni z delom in sodelovanjem nekaterih DO.

Po razgovorih so si visoki gostje ogledali nekatere namenske proizvode Iskre.

D. Ž.

Negotovi prvi izvozno — uvozni koraki v l. 1983

Že nekaj časa se srečujemo z določeno sistemsko neurejenostjo na področju zunanje-trgovinskih odnosov, čeprav vemo, da nas lahko iz trenutnega položaja reši le gospodarstvo z izvozom. Mnoge besede o stabilizaciji so postale tudi že utrujajoče, utrujajoče zlasti zato, ker jih razen bolj ali manj neprijetnih paketov ne spremljajo ustrezni ukrepi, predvsem pa ne dolgoročno zunanjetrgovinska usmeritev. Večji ali manjši izvozniki, ki so v pretežni meri zaradi stanja na jugoslovanskem tržišču surovin in repromaterialov vezani na uvoz, še vedno ne razpolagajo z zanesljivimi osnovami in usmeritvami, da bi lahko natančno načrtovali za krajše ali daljše obdobje. Tavajo dobesedno v temi.

In o tem smo se po zasedanju kolegija glavnih direktorjev Iskrinih delovnih organizacij pogovarjali z v.d. direktorja zunanje-trgovinske temeljne organizacije v Iskri Commerce Milošem Resnikom. K pogovoru smo pritegnili tudi pomočnika direktorja uvozne dejavnosti v tej TOZD Milana Nadlerja.

»Ne bi rekel, da gre prav za tavanje v temi, res pa je, da niti v Iskri niti drugod ne moremo priti do nekih dolgoročnejših usmeritvenih načrtov, oz. so deklarativni, ne morejo pa biti opredmeteni z nekimi ekonomskimi motivi,« je uvo doma razmišljal Miloš Resnik.

Osnovni namen tega pogovora in našega obiska pri vas je predvsem v tem, da seznanim Iskraše s trenutnim položajem naših delovnih organizacij na zunanje-trgovinskem področju, točneje s tem, v kolikšni meri lahko Iskra razpolaga z ustvarjenimi devizami, oz. kak-

šen delež ji pripada od deviznega priliva ter kakšne ima možnosti za prijavljanje in uvoz.

»Glede razpolaganja z devizami je zaenkrat vse popolnoma nejasno. Vsi prilivi gredo na prehodne račune poslovnih bank, s tem da gre od teh prilivov takoj 5% za federacijo, 3% za rezerve in 17% za nafto. S kolikšnim odstotkom bomo lahko razpolagali od preostalega priliva, še ne vemo. Zakonske predpise o tem bodo najverjetneje sprejeli konec tega meseca.«

In kako lahko sploh zdaj uvažamo? Na to vprašanje nam je odgovoril Milan Nadler.

»Kot že rečeno, z letošnjim prilivom še ne razpolagamo, lahko pa uvažamo z izredno okleščnim, 24-odstotnim preostankom od lanskega izvoza.«

Miloš Resnik pa je v zvezi s tem dejal tole: »Na področju fizičnih možnosti uvoza in prijavljanja imamo zdaj dva odloka ter navodilo. Oba urejata sprejemanje prijav uvoza — prvi uvoz opreme za letošnje in prihodnje leto, drugi pa uvoza repromaterialov v letošnjem prvem četrtletju. Ta slednji ima še navodilo za izvajanje.«

Gotovo sta za uvoznike dokaj neprijetna!

»Vsekakor. Delovne organizacije, ki so v prvem lanskem četrtletju več izvažale kot uvažale s konvertibilnega območja, torej tako imenovani aktivci — ne upoštevaje kooperacije in obmejni promet — bodo lahko v letošnjem prvem četrtletju uvozile za enako vsoto kot v enakem obdobju lani. Ta uvoz bo lahko večji le v primeru, če bodo za več kot 20% presegle lanskega uvoza v prvem četrtletju. V tem primeru jim bodo priznali 20 in več odstotno povečanje možnosti prijavljanja in uvoza v obdobju januar, februar, marec.

Delovne organizacije, ki pa so v lanskem prvem četrtletju manj izvažale kot uvažale, bodo lahko v letošnjem prvem četrtletju uvozile le 80% od višine lanskega uvoza.«

Kako pa je z uvozom opreme?

»Ta uvoz je praktično onemogočen z

(Nadaljevanje na 3. strani)

Vitrino novogoriške Iskre Avtoelektrike krasi še eno priznanje. Ob 35-letnici obstoja delovne organizacije tovarne avtomobilov in motorjev Maribor je priznanje podelil Iskri Avtoelektriki delavski svet DO za uspešno sodelovanje in prispevek k razvoju delovne organizacije TAM Maribor.

Pridobitev za vso Iskro — novi centralni tehnični servisni obrat

V dneh pred novim letom je Iskra dobila v Ljubljani izredno pomemben objekt — novi Centralni tehnični servisni obrat. Z zgradnjo novega poslopija in preureditvijo starih servisnih prostorov imamo zdaj v Rožni dolini 4300 m² lepih in sodobnih servisnih površin. Gradnja in preureditev sta veljali 123 milijonov dinarjev.

Slavnosti ob otvoritvi Centralnega tehničnega servisnega obrata so se med drugimi udeležili predsednik Skupščine občine Vič-Rudnik Maks Klanjšek, predsednik Komiteja za gospodarstvo in planiranje v tej občini Janko Japelj, predsednik Občinske sindikalne konference Rudi Rojc, sekretar ZK v občini Vasja Butina, predsednica Občinske mladinske konference Nataša Kovač, predstavniki Krajevne skupnosti ter vodilni delavci domača vseh Iskrinih delovnih organizacij, oz. TOZD, kot tudi predstavniki KPO SOZD Iskra.

Slavnostna govornika na otvoritvi CTSO, kot so s kraticami poimenovali novi objekt, sta bila glavni direktor temeljne organizacije Servis v Iskri Commerce Miro Stegnar in glavni direktor Iskre Commerce Simon Primožič. Govor direktorja Stegnarja objavljamo v celoti.

Na slavnosti, ki jo je z izbranim programom obogatil oktet Hoja iz Podpeči, so podelili delovnim in temeljnim organizacijam ter posameznikom priznanja in zahvale za uspešno sodelovanje pri gradnji in preurejanju Iskrinega Centralnega tehničnega servisnega obrata. Priznanja sta podelila glavni direktor IC Simon Primožič in predsednik DS TOZD Servis Milan Belc.

Priznanja so dobili:

- Slovenija projekt Ljubljana za vsa projektantska dela,
- Slovenija ceste-Tehnika Ljubljana — TOZD Visoke gradnje kot glavni izvajalec vseh gradbenih del in obrtniških instalacij preko svojih kooperantov,
- Termika Ljubljana, TOZD Montaža za izvedbo pročelja in ostalih izolacijskih del,
- Alprem Kamnik za izvedbo vseh

okenskih in izloženih konstrukcij z zasteklitvijo,

— IMKO Ljubljana za izvedbo jeklene konstrukcije,

— Instalacije — Montažno podjetje Ljubljana za izvedbo vseh cevnih instalacij in prezračevanja,

— Elektromontaža Ljubljana, za izvedbo vseh elektroinstalacijskih del,

— Mizarstvo Vič, za izvedbo vseh mizarskih del in

— Iskra Invest Servis, za opravljanje in izdelavo elaboratov in nadzora.

Posebne zahvale so prejeli tudi posamezniki:

— ing. Franc Martinec kot glavni projektant,

— ing. Anton Gros za izvrševanje del in gradbeni nadzor,

— ing. Jože Pirih za nadzor in elektroinstalacijska dela,

— Albert Oberstar za izvajanje del in nadzor toplovodnih in prezračevalnih del,

— Franc Borko za opravljeno delo predsednika gradbenega odbora,

— Peter Merlak za tehnološko projektiranje,

— ing. Miro Stegnar za koordinacijo in organizacijo del in

— Vinko Zorman za koordinacijo in izvajanje del.

Kot že rečeno objavljamo slavnostni govor direktorja servisne temeljne organizacije Mira Stegnarja v celoti. V njem podrobno opisuje gradnjo in pomen novega objekta.

Za oceno pa smo zaprosili tudi nekatere Iskrine delavce ter nekaj strank, ki smo jih na dan otvoritve srečali v sprejemnici novega Servisa.

Vsi so izredno pohvalno ocenili novi objekt, še najbolj pa je morda značilna izjava predsednika delavskega sveta celotne sestavljene organizacije in pomočnika direktorja TOZD Servis

v I. C. Jožeta Čebele. Tole je dejal: "V zadnjih nekaj letih sem se udeležil otvoritve vseh novih Iskrinih tovarn in pomembnejših objektov, toda na nobeni otvoritvi še ni bilo toliko vodilnih delavcev iz temeljnih in delovnih organizacij ter iz SOZD. To gotovo pomeni, da smo v Iskri končno le spoznali izreden pomen serviserjev za uspešno gospodarjenje celotne Iskre. Kot si že sam večkrat zapisal, smo bili serviserji doslej pastorek v Iskri."

Lado Drobež

Slavnostni govor direktorja Mira Stegnarja

Govori direktor CT SO Miro Stegnar.

Z današnjo slavnostno otvoritvijo CTSO zaključuje naša delovna organizacija Iskra Commerce in z njo naš TOZD Servis pomembno sedemletno obdobje intenzivnega vlaganja v servisno dejavnost. V obdobju od leta 1975 do danes smo vložili preko 170 milijonov dinarjev v gradnjo novih ali preureditev obstoječih prostorov ter v razširitev servisne dejavnosti v pomembnejših industrijskih središčih naše države. Odprli smo naslednje nove servise: v Pulju, Subotici, Zaječarju, Zadru, Šabcu, Bitoli, Tuzli in Vranju. Izboljšane pa so bile prostorske možnosti delovanja v servisih: Sarajevo, Zagreb, Maribor, Niš, Beograd in Ljubljana. TOZD Servis je tako v tem sedemletnem obdobju pridobil skupno 6.800 m² poslovnih površin.

CTSO v Ljubljani je odprla Iskra na tej lokaciji že pred dobrima dvema desetletjema, točneje v letu 1961. Takrat je Iskrina Prodajno-servisna organizacija kupila tukaj že zgrajene prostore in v njih začela razvijati servisne zmogljivosti za servisiranje proizvodov tistih tovarn, ki so se združile v združeno podjetje Iskra.

Z organiziranjem in nadaljnjim povezovanjem se je Iskrina servisna dejavnost združila v okviru Servisnega sektorja v Prodajno-servisni organizaciji. Le-ta je v letih od 1963 do 1965 v okviru velikega rekonstrukcijskega razmaha Iskre zgradil servisni objekt A na vzhodni strani sedanje lokacije. S tem si je servis v takratnih po-

Tudi TV serviserji imajo lepo delavnico.

gojih pridobil nekaj prepotrebnih prostorov.

Po letu 1975 smo bili priča ponovnega organiziranja centralnega skladišča rezervnih delov, porajati pa se je začela tudi potreba po izgradnji skupnega novega servisnega centra v Ljubljani. Po prvotnem načrtu naj bi novi servis zgradili na stegenem kompleksu, vendar je bila ta ideja v letu 1978 zavrnjena kot neustrezna. Mrzlično smo začeli iskati nove variante in končno sklenili, da bomo servisni obrat zgradili na sedanji servisni lokaciji, s tem, da bomo porušili 2 manjša objekta in izkoristili servisno dvorišče. Gradbeni projekti so bili v kratkem roku spremenjeni, žal pa razpoložljivo zemljišče ni dovoljevalo izgradnje takšnega objekta, da bi bilo v njem tudi centralno skladišče. Zaradi tega je moralo skladišče ostati na drugi lokaciji.

Gradbena dela so se začela decembra 1980. Najprej je bilo treba porušiti nekatere nepotrebne prostore in pripraviti gradbišče. To delo je bilo zelo zahtevno, zlasti zato, ker smo morali z izvajanjem svoje osnovne dejavnosti nadaljevati na isti lokaciji.

Predračunska vrednost objekta je znašala skupno z energetskim prispevkom 104 milijone dinarjev. Predviden rok zgraditve je bil december 1981. Zaradi ostre zime v letu 1981 in zahtevne gradnje na problematičnem zemljišču, se je gradnja glavnega objekta podaljšala do junija 1982. Adaptacija obstoječih objektov je bila končana prejšnji mesec.

Z izgradnjo in adaptacijo smo na tej lokaciji pridobili 4.300 m² servisnih površin za ceno 123 milijonov dinarjev. Viri financiranja za izgradnjo so bili naslednji:

— kredit Ljubljanske banke za razvoj drobnega gospodarstva v višini 39 milijonov dinarjev

— združena sredstva SOZD Iskra kot kredit v višini 30 milijonov dinarjev

— lastni poslovni sklad Iskra Commerce v višini 54 milijonov dinarjev.

Delavcem TOZD Servisa in posebej delavcem v CTSO omogoča novi objekt izvajanje servisiranja proizvodnih programov osmih Iskrinih delovnih organizacij, in to v dovolj velikih servisnih prostorih, opremljenih z ustrezno tehnološko opremo in ustreznih prostorih za sprejem koristnikov naših storitev. Izboljšali smo tudi telefonske zveze, hkrati vidimo razvoj tega objekta v naslednjih smereh:

1. V organiziranju in izvajanju servisiranja elektronskih plošč zahtevnih naprav in

sistemov, skupno s proizvodnimi TOZD Iskre. S tem bi razbremenili osnovno proizvodnjo v proizvodnih TOZD. To dejavnost bi lahko izvajali za potrebe domačega in tujega tržišča. Za to dejavnost bo seveda potrebna dodatna oprema, ki naj bi jo investirali skupno z zainteresiranimi proizvodnimi TOZD.

2. V izvajanju proizvodne dejavnosti v smeri industrijskega remonta pomembnejših rezervnih delov osnovne in opuščenih proizvodnje, ki vsebujejo uvozne komponente ali veliko količino vložnega proizvodnega dela. S tem bi razbremenili osnovno proizvodnjo, izkoristili ustrezne materiale in izboljšali preskrbljenost servisov s potrebnimi rezervnimi deli.

3. V izdelavi potrebne montažnega materiala in ustreznih predpripravi za hitrejšo in kakovostnejšo izvajanje montažnih del na terenu.

4. V generalnem remontiranju večjih naprav in sistemov, ki jih doslej nismo bili sposobni izvajati zaradi prostorske stiske.

5. V razširitvi našega servisnega programa na vse tiste programe Iskre, ki jih trenutno zaradi objektivnih in subjektivnih vzrokov še vedno izvajajo posamezne proizvodne TOZD in DO same, in to večkrat z visoko plačanimi razvojnimi delavci, kot so potrdili tudi na posvetovanju Iskre o inventivni dejavnosti. Trdimo, da smo in da bomo v prihodnje še bolj sposobni za prevzem takšnih del ob hkratnem dogovoru o skupnem investiranju v ustrezno servisno opremo in v znanje servisnih strokovnjakov.

6. V izboljšanju dela vseh širokopotrošnih servisov v smislu skrajševanja rokov, kakovosti popravil in pocenitve servisnih storitev.

Ta trenutek bi izkoristil tudi za to, da bi opozoril na probleme, ki so se v tem trenutku kopičili pri izvajanju servisne dejavnosti. To so predvsem:

— pomanjkanje rezervnih delov, tako uvoznih kot domačih, ker je Iskrina osnovna proizvodnja v prvi vrsti usmerjena v finalizacijo proizvodov za izvoz in domače tržišče, temu sledi proizvodnja rezervnih delov za izvoz in šele na zadnjem mestu je proizvodnja rezervnih delov za domače tržišče. To povzroča seveda velike težave nam serviserjem, ker moramo podaljševati roke popravil, in ker nimamo v popolnosti izkoriščenih servisnih zmogljivosti v posameznih servisih v državi. Zato pozivamo odgovorne delavce v proizvodnih TOZD,

(Nadaljevanje na 3. stran)

S slavnosti ob otvoritvi CTSO.

S kadrovskega posveta

Pretekli mesec je bilo v Škofji Loki posvetovanje vodilnih kadrovskih delavcev SOZD Iskra. Udeleženci posveta so se odločili, da strokovne materiale, pripravljene za ta posvet, objavijo in na ta način predstavijo najširšemu krogu bralcev. Zato danes začenjamo s prvim, uvodnim referatom tega posvetovanja, ki ga je predstavil Miloš Kobe, pomočnik predsednika KPO SOZD Iskra.

Usposobljenost kadrov kot pogoj za sprejem novih tehnologij

M. KOBE

1. Eksplozivno naraščajoča hitrost sodobnega tehnološkega razvoja, za katero še nič ne kaže, da se bo zmanjšala ali ustalila, je sprožila vrsto velikih družbenih problemov po vsem svetu. Nerazvite dežele so čedalje manj sposobne za velika vlaganja, ki jih takohiter razvoj terja, s čemer vedno bolj zaostajajo za razvitimi in postajajo ne samo tehnološko, ampak tudi finančno odvisne od njih. Na področju šolstva nastaja po vsem svetu krizna situacija, saj klasična učna in šolska predzaposlitvena doba traja več, kot znaša doba ene tehnološke generacije izdelkov. Končno, na področju zaposlovanja in socialne varnosti nam grozi resna kriza redukcije delovnih mest zaradi vedno bolj kompleksne in dovršene industrijske tehnologije, ki ročnega pričetnega dela ne bo več potrebovala.

2. Vse to se še posebno izrazito kaže na področju elektronike in njej sorodnih in dopolnilnih področjih. Ocene svetovnih analitikov soglašajo v trditvi, da se je

tržno-tehnološka življenjska doba izdelkov s tega področja v vsakem povojnem desetletju skoraj razpolovila. Če je v l. 1945—1955 znašala še nekako 15 let, je do l. 1965 padla na ca. 8 let, do l. 1975 na 4 do 5 let in do l. 1985 lahko realno računamo le še z 2 do 3 leti življenjske dobe, merjeno seveda v povprečju in v pogojih odprtih razvitih tržišč. Primerov za to ni malo; pomislimo na kalkulatorje, na radijske in TV aparate, na računalniške generacije itd. Seveda se bo ta proces postopoma upočasnil, vendar je gotovo, da so nekdanja tehnološka leta sedaj nadomestili tehnološki meseci. Razvoj računalniških načrtovalskih in proizvodnih metod obeta nadaljnjo revolucijo, saj je z njimi npr. razvoj bojnega letala skrajšan od 8 let na leto in pol, načrtovanje mikroprocesorskega vezja pa od 10 mesecev na 6 tednov. S tehnološke strani ni videti meja temu skrajševanju; realna meja bodo edinele velika vložena sredstva, ki se ne morejo tako hitro izplačati in bodo

objektivno nekoliko zavirala prevelik tehnološki pospešek.

3. S takimi hitrimi tehnološkimi spremembami se Iskra sooča toliko bolj, kolikor bolj se orientira in odpira na zahtevna konvertibilna tržišča. Vemo pa, da je konvertibilni izvoz naš življenjski in razvojni imperativ in da se mu moramo zato kar najbolj uspešno prilagoditi. To pa pomeni, da bomo morali naše proizvodne programe čedalje hitreje spreminjati in posodabljati, skratka, da bo njihovo inoviranje postalo ne več občasna skrb vsakih nekaj let, ampak da bo inovacijski proces trajna in stalno prisotna sestavina naše reprodukcije. Povedano enostavneje, pomeni to, da bo vsak naš novi proizvod in nova tehnologija moral hkrati sprožiti tudi razvoj še novejšega naslednjega, da bo prejšnjega kar najhitreje in najuspešneje zamenjal, kot bo to terjala konkurenčnost na izvoznih tržiščih.

4. Ni odveč nekaj besed o inovacijskem procesu, ki ga pojmujemo kot proces, v katerem nastaja nova reprodukcija, nova proizvodnja in ki vključuje RR dejavnost, novo proizvodno investiranje in novo trženje. Uspešna inovacijska reprodukcija nastane vedno kot sinteza tehnoloških možnosti na eni strani in tržnih potreb na drugi strani. Če proizvod ne ustreza stanju tehnologije ali pa potrebam tržišča, inoviranje ni bilo uspešno. Omenimo še to, da razčlenjujemo inovacijsko usmerjen, oziroma svoje lastne modernizacije in spremembe sposoben reprodukcijski proces na tri osnovne sestavine: na razvojno-raziskovalno dejavnost, na ožjo materialno proizvodnjo in na trženje. Vsi ti trije deli predstavljajo reprodukcijsko celoto, vsi trije

prispevajo k dodani vrednosti v izdelku in le taka celota je sposobna za svojo lastno tehnološko-tržno obnovo.

5. Naslednja značilnost, ki se prav v elektroniки najbolj odraža, je izredno hitro rastoči delež znanja v izdelkih. Ne pravijo ji zastoj "industrija znanja" ali celo "znanstvena industrija". Znanje ali software v širšem smislu pri količkah kompleksnejših izdelkih in sistemih, kot so računalniki, telefonske centrale, sistemi za avtomatizacijo železnice itd. že izdatno presega vrednost materialnega dela izdelka. Gre za znanje v tehnologijah izdelave, v tehnologijah merjenja in testiranja, v zagotavljanju zanesljivosti delovanja, za znanje za potrebe servisiranja, zlasti pa za znanje, potrebno za uspešne aplikacije za potrebe kupca. Ni dvoma, da postaja znanje neke vrste neposredno blago, hkrati pa tudi nepogrešljivo proizvodno sredstvo, brez katerega ni mogoče več proizvajati zahtevnih in kompleksnih sistemov, pa čeprav bi razpolagali z vrhunsko avtomatizirano opremo — saj bi, če že drugače ne, potrebovali ogromno znanja za njeno vzdrževanje. V vsakem primeru je očitno, da ima znanje vrednost, ki so jo prav razvite dežele najprej spoznale in ki so postale razvite prav zato, ker so znanje uspešno vgradile v svoje reprodukcijske sisteme. Ni slučaj, da govorimo, da je znanje "četrta strateška surovina", ki uspešno nadomešča pomanjkanje prvih treh: surovinskih materialov, energije in hrane. Kot kaže zgled Japonske, je vse te tri mogoče kupiti drugje, če imaš znanje. In končno, znanje je edino od strateških bogastev, ki ni vezano na podnebje in naravno geografsko

lego, saj ima vsak narod enako distribucijo naravnih nadarjenih povprečnih in manj sposobnih. Seveda pa to lahko izkoristi le ob ustrezno razvitem izobraževalnem sistemu.

6. Prav tu pa smo pri jedru problema. Izobraževanje je zaradi naravnih vzrokov dolgotrajen in kompleksen proces in zelo močno medsebojno odvisen od splošne stopnje gospodarske razvitosti družbe in seveda od vlaganja vanj. Lahko trdimo, da so klasični sistemi izobraževanja, vključno s splošno obveznim delom, povsod v svetu v krizi, zlasti še v odnosu na izreden tehnološki razvojni tempo, ki ga klasično predzaposlitveno in predpoklicno izobraževanje sploh ne more več dohajati. Ponekod, žal tudi pri nas, skušajo slediti temu tempu z vedno večjim drobljenjem in specializacijo predmetov, šol in usmeritev v predpoklicnem obdobju, izhajajoč iz zmotnega prepričanja, da je treba že pred začetkom usposobiti mladega človeka za bodoči poklic. Toda dejstvo je, vsaj v elektroniки, da je poklic vedno težje opredeliti, da tudi ni dolgotrajen in da strokovni delavec v teku svoje delovne dobe v razvitem svetu nekajkrat menja specializacijo in vrsto del oziroma menja ali temeljito dopolnjuje svoje znanje.

To pomeni, da je permanentno usposabljanje ob delu, na podlagi konkretnih delovnih zahtev, ki se ravna po tekočih tehnoloških gibanjih in potrebah, osnovna karakteristika sodobnega izobraževanja in pridobivanja znanja kot proizvodnega sredstva in tržne vrednote. Zato je specializacija potrebna, vendar v teku dela in delovne dobe, ne pa pred zaposlitvijo. Pred

Bojan Klemenčič, glavni direktor DO TELEMATIKA

"Priprava letnega plana DO TELEMATIKE 1983 je v zaključni fazi.

Glavne konture njegovega oblikovanja so že bile dogovorjene in to tako na področju domačega kot tujega trga. Slednji nam v bistvu diktira možnosti oziroma potrebe proizvodnega plana za prihodnje leto. Naj začnem z najvažnejšim: s področjem izvoza. Predvidevamo, da bomo tudi v prihodnjem letu izvoz bistveno povečali glede na letošnjo realizacijo. V letu 1983 je v celoti načrtovano izvoz v vrednosti 75 milijonov dolarjev, od tega 15 milijonov na konvertibilno področje, kar na tem področju pomeni 50% povečanje.

Slavnostni govor direktorja Mira Stegnarja

(Nadaljevanje z 2. strani)

da angažirajo vse sile za pravočasno in popolno preskrbljenost domačega trga z rezervnimi deli, — zaradi povečane prodaje Iskrinih izdelkov na zunanjih tržiščih in zaradi proizvodnih težav smo pričeli manjši preskrbljenosti domačega tržišča, kar vpliva na upadanje količine garancijskih storitev v naših servisnih enotah. Pri sedanjem sistemu plačevanja storitev smo odvisni od števil izvedenih storitev, to pa pomeni, da višek servisnih zmogljivosti pada na ramena servisnih delavcev v TOZD Servis, — sedanje omejitve porabe bencina in omejevanje stroškov potovanj in dnevnice omogočajo hitro in kakovostno servisiranje izdelkov in naprav v trgovinah in pri kupcih. Ukrepi, ki ne priznavajo specifičnosti posameznih dejavnosti, zmanjšujejo našo akcijsko sposobnost in vnašajo nezaželeno tveganje pri kupcih Iskrinih izdelkov.

Ker se bodo po skupnih ocenah ti stabilizacijski trendi še nadaljevali, bi bilo potrebno razmisliti v Iskri o boljsem izkoristku Iskrinih storitvenih zmogljivosti. Takšne kapacitete imajo namreč trenutno v Jugoslaviji tri Iskrine DO, in sicer Iskra Commerce, Iskra Telematika in Iskra Delta. Dogaja se, da imamo v določenem republiškem središču 3 medsebojno nepovezane storitvene kapacitete, ki slabo izkoristajo drago instrumentalno opremo, poslovalne prostore in prevozna sredstva. Ker v SOZD Iskra pripravljamo ustrezne proizvodne preusmeritve, bi bilo gotovo več kot smotno, da to problematiko ponovno preučimo.

Zadovoljni smo, da s tem dejanjem zaključujemo tako pomembno investicijsko nalogo, ki bo omogočala nadaljnji razvoj servisne dejavnosti. Zahvaljujemo se delavcem Iskrinih temeljnih organizacij, Ljubljanski banki in delavcem Iskra Commerce, predvsem v TOZD Prodaja, ki so omogočili z združevanjem sredstev izgradnjo tega objekta. Zahvaljujemo se izvajalcem del in vsem posameznikom, ki so bistveno prispevali, da je CTSO v Ljubljani uspešno dokončan.

njo mora mlad človek dobiti predvsem dobre osnove v fiziki, matematiki, ekonomiji, družboslovju, v sistemskih znanjih, v informatiki, jezikih itd., zlasti pa ga je treba spoznati z možnostmi za črpanje znanja iz velikih in bogatih informacijskih virov in uporabljati dokumentacijo. Predvsem pa bi ga morali naučiti metod za nadaljnje samouizobraževanje, skratka, naučiti ga, kako naj se uči. Z delovnega mesta, na vsaki delovni in izobrazbeni ravni, pa ga je treba pošiljati na občasne in periodične tečaje, seminarje, specializacije itd. V skladu z razvojem nove tehnologije in novimi nalogami na delovnem mestu. Samo tak princip bo lahko dal uspešne rezultate pri modernizaciji naše proizvodnje in s tem pri zagotavljanju socialne varnosti zaposlenih.

S tega stališča je tudi jasno, zakaj hitro tehnološko se razvijajoče združeno delo ne more dolgoročno planirati tkim. poklicev in da so pri tem večje težave. To preprosto ni mogoče zato, ker mnoge tehnologije, ki bodo veljale ob koncu izobrazevalne dobe, na njenem začetku še niso dovolj znane, da bi jih lahko planirali in še manj, da bi jih lahko učili.

7. Ko govorim o potrebi osvajanja tekočega znanja ob delu in iz dela, mislim pri tem prav na vse izobrazbene in delovne ravni od inženirja, doktorja znanosti in direktorja do priučenega delavca in vratarja. Vsi skupaj znanje še delamo za uspešno in sodobno, na razvitih tržiščih konkurenčno proizvodnjo. Ne pomaga nam veliko, če imamo skoraj 2000 RR delavcev, če pa imamo hkrati skoraj 14000 delavcev in delavk tkim. ozkega profila, katerih po-

Peter Mivšek, glavni direktor DO Avtoelektrika

Kljub izredno težkim razmeram tako v svetu, kot doma, smo preteklo leto relativno uspešno zaključili. Dokončni rezultati nam bodo sicer znani ob zaključnem računu, nekateri pokazatelji pa so nam v grobem že poznani. Proizvodnja po stalnih cenah je glede na leto 1981 za 15% večja ob istem številu zaposlenih, ne glede na to, da smo se celo leto srečevali s pomanjkanjem repromateriala. Prodaja naših izdelkov pa je za 30% večja kot v letu poprej. S prodajo naših izdelkov nismo imeli težav, nasprotno, celo primanjkovalo jih je na tržišču.

Naša trdna odločitev, da je izvoz nujen, je rodila konkretne sadove. Izvozili smo za cca 12 milijonov dolarjev izdelkov in je izvoz za 50% večji kot v letu 1981. Prvič v zgodovini Avtoelektrike smo prodali večje količine izdelkov izven evropskih meja. Tako smo v Združene države Amerike in Egipt prodali za 1,5 milijona dolarjev izdelkov, v preteklem letu smo navezali poslovne stike s firmami v Indiji in Iranu. Konkretne rezultate pričakujemo v teku letošnjega leta.

Veliko truda in energije smo v lanskem letu vložili v dograjevanje samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov na temeljih samoupravnega spoštovanja o združitvi v DO Iskra — Avtoelektrika. Poleg tega smo precej pozornosti posvetili tudi samoupravnemu urejanju odnosov z našimi kupci in dobavitelji ter odnosom znotraj SOZD Iskra. In kaj nas čaka v letošnjem letu? Pogoji gospodarjenja bodo vsekakor še bolj zaostreni. Pri našem načinu dela in

manjkljivo znanje onemogoča uspešno uvedbo zahtevnejših proizvodnih programov. Precejšnja je vrsta naših temeljnih organizacij, katerih proizvodni program je zastarel in zlasti v izvozu ne prinaša zaradi nizkih cen nobenega dohodka več. Toda hkrati niso sposobne prevzeti zahtevnih programov s področja elektronskih sklopov in naprav, ker je njihova izobrazbena struktura neustrezna. Sodim, da je prav to ključni problem nadaljnjega Iskrinega napredka in da je celo huji kot pomanjkanje investicijskih sredstev. Zato je široka akcija usposabljanja delavcev, njihovega spoznavanja s temeljnimi sodobnimi tehnologijami in znanji temeljna naloga, saj brez tega ne bomo sposobni izpolniti ambicioznih proizvodnih in izvoznih načrtov in si zagotoviti dolgoročno existenco v konkurenčni bitki na tržišču.

8. Seveda pomeni to, da moramo kot ključno strateško nalogo čimprej zgraditi lastni izobrazevalni sistem Iskre, v katerem bo vsak Iskraš našel možnost za dopolnitev, specializacijo in modernizacijo svojega znanja. Hkrati s tem moramo doseči, da bo pridobivanje znanja obvezni sestavni del delovnih dolžnosti; da bo izobrazevanje ne samo iz dela in ob delu, ampak kar sestavina dela samega. Znani pregovor, ki tudi v samoupravnem socializmu ni izgubil veljave, namreč: "kdo ne dela, naj ne je", moramo dopolniti še z izrekom: kdor se ne izobrazuje naj ne dela". Res je namreč, da brez izobrazbe kmalu ne bo imel kaj delati, saj bo vsem restrikcijam navkljub tudi pri nas nastopila doba uporabe avtomatizacije, robotike in mikroelektronike. Vemo pa, da

8. Seveda pomeni to, da moramo kot ključno strateško nalogo čimprej zgraditi lastni izobrazevalni sistem Iskre, v katerem bo vsak Iskraš našel možnost za dopolnitev, specializacijo in modernizacijo svojega znanja. Hkrati s tem moramo doseči, da bo pridobivanje znanja obvezni sestavni del delovnih dolžnosti; da bo izobrazevanje ne samo iz dela in ob delu, ampak kar sestavina dela samega. Znani pregovor, ki tudi v samoupravnem socializmu ni izgubil veljave, namreč: "kdo ne dela, naj ne je", moramo dopolniti še z izrekom: kdor se ne izobrazuje naj ne dela". Res je namreč, da brez izobrazbe kmalu ne bo imel kaj delati, saj bo vsem restrikcijam navkljub tudi pri nas nastopila doba uporabe avtomatizacije, robotike in mikroelektronike. Vemo pa, da

osnovna skrb zagotovi nemoteno proizvodnjo. Le-ta bo v največji meri odvisna od redne preskrbe s surovinami, tako domačimi, kot tujimi. Za redno oskrbo z materiali pa je nujno povečati izvoz. Tako bo tudi v tem letu ta naloga ena naših osnovnih.

Ivo Banič, glavni direktor DO Mikroelektronika

Glavni direktor Iskre Mikroelektronike mag. Ivo Banič meni, da bo gospodarsko leto 1983 trdo, kot je bilo leto 1982. Vendar so možnosti za proizvodnjo, prodajo in izvoz take, da bo možno realizirati zastavljene cilje. Pogoji pa so

(Nadaljevanje na 4. strani)

Opirati se na lastne sile

Tik pred novim letom 1983 se je sestel CK ZKJ na svoji 4. seji. Po dveh dneh zasedanja je sprejel ugotovitve 4. seje, iz katerih prenašamo najvažnejše misli:

Centralni komite poudarja, da mora biti celotna družbena akcija v bistvu usmerjena v reševanje resnih ekonomskih težav in se mora bolj opirati na lastne sile, kar je tudi bistvo ekonomske politike za leto 1983. Ta politika zahteva aktiviranje in uporabo materialnih, naravnih in človeških zmogljivosti pri angažiranju vseh samoupravnih subjektivnih sil družbe, da bi zagotovili kontinuiteto in rast proizvodnje na kakovostnih podlagah, organizirano in večje vključevanje gospodarstva v mednarodno delitev dela ter pomembno povečanje izvoza zlasti na konvertibilno področje, redno odplačevanje dolgov tujini in nujen uvoz, potreben za povečano proizvodnjo ter boljše oskrbo prebivalstva z osnovnimi izdelki široke porabe.

Politika opiranja na lastne sile, ki jo poudarjajo resolucije razvoja za leto 1983, mora med drugim zagotoviti, da z doslednim uveljavljanjem samoupravnega sistema in odločnejšim sprejemanjem ter izvajanjem ukrepov ekonomske politike ustvarjamo razmere, ki bodo dohodkovno motivirale in ekonomsko prisilile organizacije združenega dela k skupnemu gospodarjenju, samoupravni delitvi dela in razvijanju medsebojnih vezi v reprodukciji, in to na podlagi doseženega dohodka v skupnem prihodku in skupnem dohodku. Za večjo proizvodnjo in izvoz na kakovostnejših osnovah je treba odločno in dosledno izvajati politiko omejevanja vseh oblik porabe in jo zožiti na realne in dovoljene okvire ob kar največjem varčevanju in racionalni uporabi vseh reprodukcijskih sredstev. To mora biti tudi bistveni kriterij pri ravnanju vseh subjektov v združenem delu in v vsej družbi.

Ob doslednem upoštevanju in dograjevanju mehanizma ekonomskega sistema in ob predpisih, instrumentih in ukrepih ekonomske politike je z ekonomsko logiko treba še bolj krepiti enotni jugoslovanski trg, spodbujati intenziviranje združevanja dela in sredstev ter dohodkovnega povezovanja na celotnem jugoslovanskem prostoru, krepiti materialni položaj organizacij združenega dela, predvsem v proizvodnji in utrjevati družbeni značaj dohodka in vloge delavcev v sozidih kot nosilcev pravic, odgovornosti in nalog pri uravnavanju reproduksijskih odnosov in reševanju ekonomskih težav. Vse to je izjemno pomembno za krepitev osnovnega samoupravnega proizvodnega odnosa in uresničevanje politike ekonomske stabilizacije.

Zagotavljanje zunanje likvidnosti države je najpomembnejše ekonomsko in politično vprašanje, ki mu mora zveza komunistov posvetiti osrednjo pozornost. Zveza komunistov se bo kar najbolj zavzela za to, da bomo sprejeli vse nujne ukrepe in akcije v organizacijah zdru-

ženega dela, bankah in vseh drugih organizacijah ter organih družbenopolitičnih skupnosti, da bi zagotovili proizvodnjo in izvoz ter tako redno odplačevali tuje dolgeve. Pri tem in celotni družbeni reprodukciji se moramo odločneje zavzemati za uresničevanje ustavnega položaja delavca v osnovnih in drugih organizacijah združenega dela.

Centralni komite nalaga komunistom v zveznih, republiških in pokrajinskih organizacijah, da — na podlagi sklepov 3. seje in dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije — kar najhitreje končajo delo pri celovitem programu zagotavljanja zunanje likvidnosti države za prihodnje obdobje. V skladu s tem morajo takšne programe potrditi vsi družbeni subjekti, ki imajo kreditne odnose s tujino ali jih vzpostavljajo.

Temeljne in druge organizacije združenega dela, banke in drugi subjekti v reprodukciji, ki se zadolžujejo v tujini, morajo nositi vso ekonomsko in družbeno odgovornost za svoje kreditne obveznosti do tujine oz. morajo iz svojega skupnega deviznega priliva, na temelju združevanja dela in sredstev ter dohodkovnih odnosov odplačevati kredite v tujini. V skladu s tem je treba potrditi in sprejeti kriterije ter določiti oblike solidarnosti. Treba je prekiniti prakso podružbljanja in prenašanja dolgov na druge in take pojave onemogočati.

Centralni komite meni, da je treba tuje kredite strogo namen-sko uporabljati predvsem za še večjo podporo proizvodnji, ki z izvozom krepi zunanjo likvidnost države, za pravočasno odplačevanje obveznosti do tujine, za normalizacijo domačega trga z izdelki, ki jih primanjkuje ter za krepitev deviznih in blagovnih rezerv.

Centralni komite zahteva popolno idejnopolično in akcijsko enotnost in odgovornost članov ZKJ in njenega vodstva, saj je to pogoj za enotnost vseh socialističnih subjektivnih sil in enotno in odgovorno delovanje republiških, pokrajinskih in federativnih organov ter vseh samoupravnih organov in organizacij pri doslednem izvajanju politike ekonomske stabilizacije in reševanju perečih problemov v reprodukciji ter pri zagotavljanju zunanje likvidnosti z opiranjem na lastne sile.

Komunisti, organizacije in vodstva ZK v vsaki organizaciji združenega dela, samoupravni organizaciji in družbenopolitičnih skupnostih morajo biti odločni in enotni pri uresničevanju stališč 12. kongresa in sklepov 3. seje CK ZKJ. S svojimi bojem, aktivnostjo in iniciativnostjo morajo komunisti biti prvi pri uresničevanju politike gospodarske stabilizacije in razvijanju samoupravnih odnosov, v samoupravnem združenem delu morajo delovati mobilizatorsko, skupaj z delavskim razredom in drugimi socialističnimi družbenimi silami se morajo — na samoupravni podlagi — kar najbolj angažirati pri reševanju življenjskih problemov delovnih ljudi in občanov ter stabilizacijskih procesov v reprodukcijskih tokovih.

Kibernetika v letošnjem letu

Pri načrtovanju proizvodnje je Iskra Kibernetika upoštevala devizno bilanco delovne organizacije in omejitve zaposlovanja. Zato se bo fizični obseg proizvodnje letos povečal le za štiri odstotke glede na oceno dosežene proizvodnje v letu 1982, kar je le dva odstotka več kot v planu za leto 1982. Najbolj se bo povečala proizvodnja za izvoz — kar za 66 odstotkov.

Proizvodnja za domači trg se bo povečala le za 17 odstotkov.

Letos se bo v Kibernetiki zaposlilo le okrog 60 delavcev, kar je 1,2-odstotno povečanje. Kvalifikacijska struktura v delovni organizaciji se bo s tem spremenila v korist visoko in srednje strokovnega kadra.

Povprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega bo letos za 12 odstotkov večji kot bo po oceni dosežen za leto 1982, in sicer 16.514 din.

Izvoz na konvertibilni trg bo letos večji za 24 odstotkov, izvoz na klirinški trg pa bo manjši za en odstotek. Skupna vrednost izvoza bo znašala 30 milijonov dolarjev, kar bo 17 odstotkov več kot lani. Po vrednosti dolarškega izvoza bo letos na prvem mestu Tovarna števec (13 milijonov dolarjev), sledijo Stikala (6,4 mio), Vega (5 mio), Instrumenti (3,2 mio) in Mehanični (1,9 mio dolarjev).

Planirani uvoz v vrednosti 14,9 milijona dolarjev bo le 11 odstotkov večji kot lani. Uvoz s konvertibilnega področja se bo povečal le za 5 odstotkov, s klirinškega pa kar za 26 odstotkov, predvsem zaradi kooperacijskega sodelovanja. Tovarne stikal in vzhodnonemških partnerjev. Kibernetika bo letos uvozila tudi za 3,9 milijona dolarjev opreme s konvertibilnega področja, od tega je 2,5 milijona dolarjev namenjenih za naložbo Tovarne števec.

Pokritje uvoza z izvozom je torej dokaj ugodno, saj znaša indeks 201. Kljub ugodnemu razmerju devizna bilanca Kibernetike za konvertibilno kaže negativni saldo v višini 1,8 milijona dolarjev. To pomeni, da bi za pokritje primanjkljaja morali razpolagati s 60 odstotki deviznih prilivov in ne le s 50 odstotki, kot je bilo upoštevano. Vsekakor bo Iskra Kibernetika imela kljub občutnemu povečanju izvoza velike težave s pridobivanjem deviz za uresničevanje načrtovane proizvodnje.

Vedno bolj se zaostrujejo tudi možnosti zagotavljanja repromateriala na domačem trgu. Zato bo treba iskati nove nabavne poti. Načrtovana nabava na domačem trgu bo letos znašala 1,3 milijarde din, kar je 20 odstotkov več.

Prodaja na domačem trgu se bo letos zaradi omejene proizvodnje in večje usmeritve v izvoz fizično zmanjšala, vrednostno pa bo le 10 odstotkov večja kot lani, zato bo Kibernetika morala znižati zaloge izdelkov z dodatnimi prodajnimi akcijami.

Letošnje naložbe v osnovna sredstva bodo znašale 458 milijonov din.

SEMINAR TEORIJE IN PRAKSE MARKSIZMA

Teorija za prakso

V Novi Gorici se je prejšnji petek zaključil trimesečni seminar teorije in prakse marksizma. Seminar je obiskovalo 17 slušateljev iz novogoriške, ajdovske, tolminske in idriške občine. Med temi sta bili tudi dve Iskrašici in sicer Orlanda Mastilović iz tolminske in Irena Dominko iz novogoriške Iskre. Tik po uspešno opravljeni seminarski nalogi smo ju zaprosili za kratek razgovor, ki ga posredujemo tudi vam bralcem našega glasila.

Orlanda nam je povedala, da se je zaposlila v tovarni AET v Tolminu leta 1977, dela pa kot navijalka. V zvezo komunistov je bila sprejeta 19.11.1981, seminar pa je pričela obiskovati na pobudo osnovne organizacije ZK predvsem zato, ker je od 31 članov ZK v njeni TOZD le tretjina iz neposredne proizvodnje, to pa že meji na neenakomerno strukturo članstva.

Irena pa je zaposlena v tovarni velikih zaganjalnikov od leta 1975, dela pa na delovnem mestu kontrolorke. V članstvo zveze komunistov je bila sprejeta pred šestimi leti in tudi ona se je odločila za obiskovanje seminarja teorije in prakse na pobudo svoje osnovne organizacije. V njeni TOZD je 5 odstotkov članov ZK.

Na vprašanje, kako ocenjujeta tak način idejnopolitičnega usposabljanja, kakšna je njuna ocena, pa sta odgovorili.

Orlanda: Vsekakor se mi zdi tak način usposabljanja izredno pozitiven. Osebo sem v teh treh mesecih veliko pridobila, menim pa, in to je mnenje večine slušateljev in predavateljev, da je rok za tako obsežen program kot smo ga imeli, prekratek.

Irena: Po mojem mnenju je tako idejnopolitično usposabljanje nujno

Pretežni del vlaganj bo namenjen povečanju in posodobitvi proizvodnje električnih števecv za izvoz, povečanju in posodobitvi proizvodnje merilnih instrumentov, ureditvi skladišča kemikalij ter izgradnji ceste in parkirišča ob Savi: Za investicijsko vzdrževanje pa bo Kibernetika namenila 43,5 milijona din.

Celotni prihodek bo znašal 8,4 milijarde din, kar je 25 odstotkov več kot lani. Načrtovani dohodek pa bo večji le za 23 odstotkov, kar je glede na predvideno inflacijo le 3-odstotna rast. Čisti dohodek bo znašal 1,9 milijarde din, kar je le 21 odstotkov več kot lani. Sredstev za osebne dohodke bo Kibernetika razporedila za 598 milijonov din, kar je 29 odstotkov več kot lani. Akumulacija bi s tem znašala 380 milijonov din, kar je 35 odstotkov več kot lani.

Načrtovani rezultati gospodarjenja temeljnih organizacij so skromni zaradi izvozne usmerjenosti. Na splošno so načrtovani kazalci poslovanja Kibernetike in njenih TOZD ugodni.

Likvidnostni položaj Kibernetike je letos izredno kritičen, ker proizvodnja v prvi polovici leta večinoma še nima kritja z izvoznimi naročili, lastnih sredstev pa ni. Povečala se je tudi nabava materiala na domačem trgu. Likvidnost slabša, tudi odplačevanje dolgoročnih posojil, za katere Kibernetika že nekaj let ne dobiva dodatnih sredstev. Vse to in vlaganje v TOZD Števci bo letos zahtevalo iskanje notranjih rezerv od limitiranja nabave, hitrejšega obračanja zalog do iskanja zunanjih virov.

Letošnje cilje razvoja bo Kibernetika lahko uresničila le z doslednim izvajanjem nalog na vseh področjih dela in z izpolnjevanjem vseh ukrepov in dogovorov, ki bodo vplivali na gospodarjenje. Med sprejetimi tekočimi nalogami in ukrepi je treba omeniti pospešen razvoj novih izdelkov ter njihovo uvajanje v proizvodnjo, zagotovitev izvoznih naročil in deviznih sredstev za nabavo repromateriala, hitrejšo obračanje zalog materiala, varčevanje na vseh področjih porabe, predvsem s surovinami, repromaterialom in energijo, limitiranje nabave po TOZD, nadomeščanje in posodobitev iztrošene opreme, izdelavo in izvajanje sistema interne izvozne stimulacije v okviru DO, ažurnejšo obdelavo podatkov za potrebe služb in iskanje možnosti za spremembe plačilnih pogojev za izdelke Kibernetike.

Tako kot vse jugoslovansko gospodarstvo bo tudi Iskra Kibernetika letos potrebovala veliko sreče za uresničitev razvojnih ciljev. Z bogatimi izkušnjami, ki si jih je ta kolektiv pridobil že v lanskih zaostrenih razmeraah, bodo delavci Kibernetike tudi letošnje težave uspešno premagali. Začrtani razvoj ter nove delovne organizacije je trden ter zagotavlja delavcem potrebno socialno varnost in solidno osnovo za bodoče ustvarjalno delo.

Pripravil: Alojz Boc

Irena Dominko.

potrebno, če hočemo biti komunisti avantgarda delavskega razreda. Vse preveč je namreč videti v neposredni praksi, pa še premalo poznamo teorijo, ki je predpogoj za nadaljevanje naše socialistične revolucije.

Kako gledata na sedanjí trenutek našega gospodarskega in političnega življenja v občini, republiki in državi?

Orlanda: Kljub težkemu ekonomskemu položaju gospodari tolminska občina pretežno dobro. Razen dveh temeljnih organizacij, so vse ostale poslovale brez izgube, to pa že lahko smatramo kot izjemen gospodarski dosežek.

V letošnjem letu bomo morali še bolj dograjevati gospodarski sistem, da bo bolj spodbujal k ustvarjalnemu delu, še boljše gospodarjenje in samoupravljanje. To velja za vse TOZD, skupnosti in celotno družbo. Le tako bo občina Tolmin še naprej dobro gospodarila.

Pogled na politično življenje pa kaže rahlo destabilizacijo družbe. Razloge je iskati predvsem v vse večjih administrativnih ukrepih, ki onemogočajo večjo udeležbo delovnih ljudi pri odločanju o

Orlanda Mastilović.

delitvi dohodka. Drugi razlog, ki pa nima tolikšnega pomena, vseeno pa ga ne smemo zanemarjati, je občasno pomajkanje nekaterih artiklov na trgu. Občina Tolmin zaradi tega sicer nima večjih težav, vseeno pa bi bilo lahko še boljše.

Za gospodarsko in politično življenje v republiki in državi menim, da se bistveno ne razlikuje od občinskega, saj se težave, ki pestijo občino, pojavljajo tudi drugod, le da v večjem merilu.

Izboljšanje razmer vidim le v nadaljnji krepitvi samoupravljanja, v boju za ekonomsko stabilizacijo, v boju za čimvečji izvoz, za hitrejšo dogovarjanje in aktivnejše delovanje vseh DPO.

Irena: Priznati moram, da gledam na naš sedanjí trenutek političnega in gospodarskega življenja z optimizmom. Prebrodili smo že mnogo težje trenutke, prepričana pa sem, da bomo tudi tega. Seveda s skupnimi močmi.

Marko Rakušček

ISKRA-AVTOMATIKA

Otvoritev laboratorija

V torek, 28. decembra je bila v prostorih Elektrotehniške fakultete v Ljubljani manjša slovesnost. V okviru katedre za teoretične osnove, elektromehaniko, matematiko, fiziko in mehaniko so odprli novi laboratorij za mikroprocesorske sisteme v avtomatizaciji. Laboratorij je bil ustanovljen na osnovi potreb fakultete za njeno nadaljnje razvojno delo, ki je tesno povezano s študijskim programom njenih študentov in kot rezultat in potreba sodelovanja z industrijo, z Iskro Avtomatiko.

Začetki razvojnega sodelovanja na pozicijskih napravah segajo v 1979/80 leto, ko je bila narejena prva zasnovana LJUMA. Le-ta je bila po približno letu in pol posodobljena. Hardwardski osnovi, ki sta jo pripravila dr. Vehovec in dr. Kodek se je pridružil izpopolnjen software, v katerega je ob sodelovanju Iskrinih strokovnjakov največ dela vložil dr. Tomaž Slivnik, vodja katedre.

Danes imamo v Iskri več izvedb naprav za avtomatizacijo obdelovalnih in orodnih strojev. Pod imenom LJUMO PNC 40 je poznana programska naprava za stružnice, ki omogoča merjenje v dveh oseh in to v relativnih in absolutnih koordinatah, medtem ko je LJUMO PNC 50 namenjen za rezkarje, z možnostjo merjenja v treh koordinatah. Obe napravi sta grajeni na osnovi mikroprocesorjev in drugih sodobnih komponent mikroelektronike, z intenzivnim programskim pomnilnikom. Z njuno uporabo zamenjamo dosedanjí klasični mehanski način pozicioniranja in merjenja z elektronskim načinom, hkrati pa zmanjšujemo potreben čas obdelave ter povečujemo natančnost in produktivnost.

Uspešno sodelovanje se bo med omenjeno visokošolsko ustanovo in Razvojnim inštitutom Avtomatike tudi nadaljevalo, temeljilo pa bo predvsem

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem obdelovalnice DO ERO za prejeta darila. Hkrati želim vsem skupaj še veliko delovnih uspehov

Gabrijela Sever.

Ivo Banič, glavni direktor DO Mikroelektronika

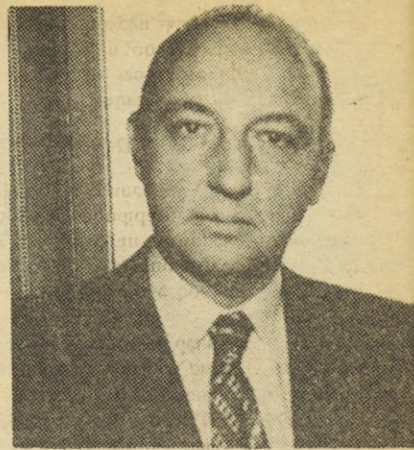
(Nadaljevanje s 3. strani)

realistični parametri gospodarjenja, ki še niso znani v celoti.

»Zelo moti cela vrsta odprtih vprašanj okrog parametrov gospodarjenja in tako je težko planirati realno proizvodnjo in s tem tudi ekonomsko naravnost.«

»Pri nas v Mikroelektroniki pa smo tik pred startom II. faze proizvodnje mikrovezij. Tako bo v prvem kvartalu letošnjega leta tekla šele poskusna proizvodnja,« pravi Ivo Banič. »Ta zagon faza bo seveda prinesla dodatne težave, katerih pa upamo da se bomo otresli po prvih mesecih. Ostali del leta načrtujemo, da bomo zamujeno iz prvega četrletja nadoknadili ta izpad. V zagon procesa je poraba energije in materiala normalna kot ob redni proizvodnji, seveda pa bo izplen minimalen. Odtod skrb, kako izpeljati ta zagonski del.

Seveda pa je normalno, da so na začetku zastoji in se tega tudi zavedamo. Vsak začetek je težak in tudi vsakdo mora skozi to fazo. Težko pa je, da bomo to fazo morali opraviti ravno v

ekonomskem položaju, ki že normalni proizvodnji ni naklonjen.

Sicer pa se krog naročnikov mikrovezij širi. Zlasti v Iskri je poraba vse večja, pa tudi načrtuje se še večja poraba. Mikroelektronika pa dela tudi za elektronsko industrijo izven Iskre in tudi za izvoz. Imamo sklenjene že zelo dobre posle s kupci v Avstriji in Italiji. Skušamo pa trg še razširiti na Zahodno Nemčijo in Švico, kjer zaenkrat kar dobro kaže.

Tako računamo, da bodo proti koncu letošnjega leta z domačimi naročili in izvoznimi posli kapacitete skoraj celoti zasedene. To pa je jamstvo zdravi ekonomiki in rentabilnemu poslovanju.

Kaj meni sindikat o SaS o kadrovski politiki

V času, ko gre v javno razpravo osnutek SaS o kadrovski politiki v Iskri smo naprosili predsednika KOS Janeza Kerna, da bi nam povedal nekaj misli ob začetku javne obravnave o tem osnutku samoupravnega sporazuma.

»V Iskri je že dalj časa čutili potrebo po poenotenju in ureditvi odnosov na področju kadrovske politike,« je povedal Janez Kern in nadaljeval: »Sindikat je kot organizacija vsa leta nazaj spodbujala vse tiste interese, ki so vodili k oblikovanju končnega cilja, to je k pripravi osnutka oz. predloga samoupravnega sporazuma o izvajanju kadrovske politike v Iskri. Ob koncu preteklega leta je delavski svet SOZD sprejel osnutek in ga dal v javno obravnavo. Pričakujemo, da bo v vseh naših delovnih sredinah razprava dala dodatne predloge in elemente, ki naj bi kvalitativno vplivali na sam osnutek samoupravnega sporazuma, ki bo predmet razprave in sprejemanja na

delavskih svetih naših delovnih organizacij. Samoupravni sporazum ureja vse elemente s področja kadrovske politike. Mislim, da je temeljno poslanstvo tega dokumenta v tem, da prvič v Iskri poskušamo na tak način poenotiti in uskladiti kadrovsko politiko. Predvsem je to pomembno tudi z vidika oz. dejstva, da je danes v tem propulzivnem tehnološko-tehničnem razvoju kadrovska politika integralni element slehernega pa tudi našega osnovnega sistema.

Spričo vseh problemov, ki jih prinaša tudi novo leto 1983, sodi med nje prav gotovo tudi ureditev kadrovskih vprašanj.

Zato je sindikat vseskozi sstrajal in vzpodbujal, da smo do določene etape uresničitve tega sporazuma prišli uspešno. Programski in tehnološkotehnični razvoj, ki je dolga leta v Iskri še kako prisoten, terja na eni strani, ker smo nosilci, oz. eden izmed nosilcev prestrukturiranja slovenskega gospodarstva, na drugi strani pa tudi zaradi nas samih, neprestano izobraževanje in hkrati neprestano ustrezno razporejanje delavcev na prava dela, oz. naloge. Elementi tega kadrovskega sporazuma urejajo te odnose in omogočajo uspešnejše in fleksibilnejše razporejanje in urejanje naših notranjih odnosov.

Prav gotovo je sporazum, ki ga dajemo v javno obravnavo akt, ki neposredno zadeva vitalne interese delavcev. Zavoljo tega je realno pričakovati močan, kreativen odnos delavcev v teku javne obravnave. Sindikat bo, tako kot doslej, nosilec vseh tozadnjih razprav, z enim samim skupnim ciljem, da bi dokončno oblikovali v razpravi na osnovi samega osnutka akta najboljši predlog samoupravnega sporazuma o kadrovski politiki v SOZD Iskra, ki bo zrel za sprejem in uspešen v praksi sami.

Š. D.

Ob otvoritvi laboratorija.

Obrazložitev samoupravnega sporazuma o kadrovske politiki v SOZD Iskra

Več motivov je, zaradi katerih je v SOZD Iskra nastala potreba po usklajenem delovanju na področju kadrov in izobraževanja. Prvi je gotovo stopnja tehnološkega razvoja, ki smo jo v Iskri dosegli na glavnih programskih področjih. Elektronika in njena uporaba sta vedno bolj zasnovani na znanju, ki postaja v tej panogi prevladujoče proizvodno sredstvo. Zaradi tega je pridobivanje, aktiviranje in vključevanje znanja na vseh reprodukcijskih funkcijah življenjsko pomembno za dolgoročni razvoj in socialno varnost vseh zaposlenih. S tem postane kadrovska funkcija pomemben podsistem v celotnem reprodukcijskem sistemu. Ni je več mogoče zanemarjati in neorganizirano izvajati.

Velikost in kompleksnost SOZD Iskra je takšna, da zahteva sistematično in usklajeno delovanje vseh činiteljev kadrovske funkcije na različnih ravneh organiziranosti. Nastopila je potreba po sporazumu, ki bi širše opredeljeval vsa področja kadrovske funkcije, naloge, nosilce in način njihovega izvajanja in opredelil vlogo vseh dejavnikov na kadrovskem področju.

V sodelovanju z Iskrinimi in zunanjimi strokovnjaki je nastal predložen osnutek sporazuma. Sporazum ima štiri poglavja: uvodna določila, skupne osnove in merila kadrovske politike, izvajanje skupnih nalog ter prehodne in končne določbe.

V uvodnih določilih opredeljujemo namen, vzrok in cilje tega sporazuma. V drugem poglavju so skupne osnove in merila kadrovske politike po posameznih področjih kadrovske dejavnosti. Na področju zaposlovanja in razporejanja je pomembna obveznost, da bomo zavrli neracionalno zaposlovanje, iskali notranje rezerve v SOZD, zaposlili vse štipendiste in čim bolj odprli možnost zaposlitve mladim šolanim ljudem. S tem si bomo zagotovili kadrovske podlago za izvajanje zahtevnih nalog, ki so pred nami.

Da bi zagotovili strokovni pristop pri razporejanju in zaposlovanju, opredeljujemo tudi kriterije, ki jih morajo odgovorni dejavniki pri razporejanju in zaposlovanju upoštevati.

Družbenoekonomski, tehničnotehnološki razvoj, organiziranost ter razvoj samoupravnih socialističnih odnosov so v veliki meri odvisni od pripravljenosti in usposobljenosti vodilnih in vodstvenih delavcev. Ker je kadrovanje na te funkcije, kakor tudi usposabljanje in razvoj teh ljudi neurejeno, to še posebej izstopa pri posameznih reorganizacijah, smo v členih od 17-20 opredelili načela in merila kadrovanja na najodgovornejše naloge v SOZD.

S prehodom na zahtevnejšo tehnologijo in z osvajanjem kompleksnejših proizvodov se bo v SOZD pojavil problem zaposlitev sproščenih sodelavcev. Poleg tega se že sedaj pojavlja potreba po vključevanju delavcev iz različnih OZD Iskre v skupne naloge in v dejavnosti skupnega pomena, za krajši ali daljši čas. Zato sporazum opredeljuje v členih 21-27 pogoje in načine razporejanja delavcev v okviru SOZD, torej med različnimi DO.

Zaradi ustreznjega povezovanja Iskre z okoljem se v 29. členu obvezujemo za bolj organizirano kadrovanje v organe zunanjih institucij, kot so družbenopolitične organizacije, samoupravne interesne skupnosti in Gospodarska zbornica.

Na področju izobraževanja so obdelane štiri teme. V skladu z Zakonom o usmerjenem izobraževanju dobiva združeno delo pomembno vlogo pri oblikovanju outputa šol rednega izobraževanja, torej pri oblikovanju vzgojno izobraževalnih programov in mreže šol.

Zagotoviti moramo organiziran nastop Iskre prek naših delegatov predvsem v Posebni izobraževalni skupnosti elektro in računalniške stroke. Tako v členih 30-32 določamo način sodelovanja Iskre pri oblikovanju vzgojno izobraževalnih programov rednega šolanja. V členih 33-34 se dotaknemo proizvodnega dela, torej naloge, ki smo jo z usmerjenim izobraževanjem na novo dobili v združenem delu. V 35 in 36 členu je kratko obdelano izobraževanje ob in iz dela za pridobitev strokovne izobrazbe. Dokaj podrobno je obdelano usposabljanje in izpopolnjevanje za katerega menimo, da se bo nujno moralo intenzivno razmahniti in pokriti vsa področja dela, od najmanj do najbolj zahtevnih nalog. V sporazumu je v čl. 37-46 nakazan izobraževalni sistem v Iskri in opredeljena vloga Izobraževalnega centra SOZD Iskra. Skupaj z dodelavo izobraževalnega sistema v Iskri bomo morali osvojiti obveznosti, da je usposabljanje in izpopolnjevanje del delovnih obveznosti.

Hkrati s potrebo po organiziranem usposabljanju in izpopolnjevanju si bomo morali zagotoviti tudi pedagoške delavce, ki se bodo lahko vključili, tako v izobraževalne centre v SOZD Iskra, kakor tudi na fakultetah zaradi povezovanja združenega dela s pedagoškimi institucijami.

Če želimo sprostiti ustvarjalne sile delavcev in s tem zagotoviti njihov večji in boljši prispevek k povečanju dohodka, se moramo tega organizirano lotiti. Zato skušamo na področju inventivne dejavnosti opredeliti pogoje, ki sproščajo ustvarjalno energijo delavcev in s tem vzpodbujajo množično inventivno dejavnost.

Elementi socialne varnosti in življenjskega standarda so sestavni del celotnega poslovanja, v okviru kadrovske funkcije pa se pojavljajo še ločeno. Tega področja nikakor ne smemo zanemarjati, zato v členih 51-56 opredeljujemo oblike in načine zagotavljanja socialne varnosti in življenjskega standarda v Iskri.

V oblikovanje in izvajanje kadrovske politike se vključuje več dejavnikov, od strokovnih prek samoupravnih do družbenopolitičnih. V členih od 56-61 opredeljujemo in razmejujemo naloge odgovornih dejavnikov na kadrovskem področju.

V drugem poglavju so v členih 62 in 63 določene še skupne osnove na področju kadrovske informatike, brez katere je nemogoče organizirano izvajati dogovorjeno kadrovsko politiko.

V tretjem poglavju Izvajanje skupnih nalog so navedeni posamezni izvajalci skupnih nalog na kadrovskem področju v SOZD Iskra — Področni kolegij za kadrovsko dejavnost in izobraževanje, DSSS SOZD Iskra z Izobraževalnim centrom, Iskro ZORIN in začasno oblikovane delovne skupine in projektni teami ter so navedene vrste nalog in način njihovega dodeljevanja.

Sporazum zaključujejo prehodne in končne določbe, kjer je opredeljen način sprejemanja sporazuma.

Delavski svet SOZD Iskra je na svoji 4. seji 27. 12. 1982 dal predloženi osnutek v javno obravnavo za 60 dni. Pripombe, podane v postopku javne obravnave, bomo uskladili na Odboru za kadrovske socialne zadeve in izobraževanje pri DS SOZD Iskra. Na osnovi pripomb oblikovan predlog bo DS SOZD Iskra posredoval v sprejemanje delavskim svetom delovnih organizacij.

Pripombe zbira sekretariat DS SOZD Iskra, Trg revolucije 3/12 Ljubljana.

OSNUTEK

Na temelju 506. čl. ZZD v zvezi s členom 59/2 ZZD, 54/2 in 4. členom Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra ter v skladu z Druženim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v SRS je DS SOZD Iskra na seji dne 27.12.82 sprejel ugotovitelni sklep, da so udeležence:

1. ISKRA — Industrija za telekomunikacije in računalništvo — Telematika, n. sol.o., Kranj, Savska loka 4
2. ISKRA — Industrija merilno regulacijske in stikalne tehnike, Kibernetika, n. sol. o. Kranj, Savska loka 4
3. ISKRA — Industrija za električna orodja, p.o., Kranj, Savska loka 4
4. ISKRA — Industrija sistemov elektronike in zvez, n. sol. o., Ljubljana, Stegne 11
5. ISKRA — Center za elektrooptiko, p.o. Ljubljana, Stegne 7
6. ISKRA — Industrija za avtomatiko, n. sub. o., Ljubljana, Stegne 15 b
7. ISKRA — Industrija elementov za elektroniko, n. sol. o., Ljubljana, Stegne 17
8. ISKRA — Mikroelektronika — DO v ustanavljanju Ljubljana, Stegne 15 b
9. ISKRA — Industrija širokopotrošnih izdelkov, n. sol. o., Škofja Loka, Titov trg 3 a
10. ISKRA — Industrija avtoelektričnih izdelkov, n. sol. o., Nova Gorica, Vrtojbenska 62
11. ISKRA — Industrija kondenzatorjev, n. sol. o., Semič, Vrtača 1
12. ISKRA — Industrija baterij ZMAJ, n. sol. o. Ljubljana, Stegne 23
13. ISKRA — DELTA, proizvodnja računalniških sistemov in inženiring, p. o., Ljubljana, Parmova 41
14. ISKRA — Commerce, n. sol. o. Ljubljana, Trg revolucije 3
15. ISKRA — Inštitut za kakovost in metrologijo, p. o. Ljubljana, Tržaška 2
16. ISKRA — Zavod za organizacijo in informatiko — ZORIN, o. sub. o., Ljubljana, Štrekljeva 6
17. ISKRA — Invest servis — Vzdrževanje in tehnično upravljanje stavb, p. o. Ljubljana, Trg revolucije 3
18. ISKRA — Šolski center, p. o. Kranj, Savska loka 2
19. ISKRA — Banka, n. sol. o. Ljubljana, Trg revolucije 3
20. ISKRA — Delovna skupnost skupnih služb SOZD, Ljubljana, Trg revolucije 3

na svojih delavskih svetih po predhodni javni obravnavi in KOS SOZD Iskra sprejeli naslednji

Samoupravni sporazum o kadrovski politiki v SOZD Iskra

I. UVODNA DOLOČILA

1. člen

Velikost in kompleksnost, ki jo je dosegla v svojem razvoju SOZD Iskra, še zlasti pa naloge in perspektive nadaljnega razvoja, terjajo usklajeno delovanje na vseh ključnih področjih njenega reprodukcijskega sistema. Pri tem je kadrovska politika ena izmed temeljnih sestavin za uresničevanje njenega nadaljnega uspešnega razvoja.

Še posebno pomemben je kadrovski razvoj Iskre zaradi naglega razvoja svetovne tehnologije na glavnih programskih področjih Iskrine sedanje in bodoče proizvodnje. Elektronika in njena uporaba sta vedno bolj zasnovani na znanju, ki postaja v tej panogi prevladujoče proizvodno sredstvo.

Zaradi tega je načrtna in enotna kadrovska politika katere temeljni cilj je pridobivanje, aktiviranje in vključevanje za dolgoročni razvoj in socialno varnost vseh zaposlenih. Pereče potrebe prestrukturiranja, zastarelih proizvodnih programov hkrati terjajo pospešeno osvajanje novih, kar je neločljivo povezano z nujnostjo stalnega, strokovnega, funkcionalnega in upravljalškega usposabljanja in izpopolnjevanja vseh delavcev v Iskri.

2. člen

Samoupravni sporazum o kadrovski politiki v SOZD Iskra sklepamo z namenom, da bi uspešneje in enotneje reševali probleme zaposlenih, zagotovili normalen razvoj vseh OZD v SOZD Iskra ter vse bolj uresničevali samoupravni družbenoekonomski položaj zaposlenih v SOZD Iskra.

S tem sporazumom zagotavljamo pogoje:

- ki omogočajo delavcu samoupravljalcu, da vse bolj uresničuje svojo vlogo in možnosti pri ustvarjanju skupnega rezultata dela

- za usposabljanje in vsestranski razvoj delavcev, da bodo skladno s svojimi sposobnostmi in pridobljenim znanjem sodelovali pri ustvarjanju in delitvi dohodka

- za racionalno in fleksibilno razporejanje delavcev na dela in naloge glede na potrebe dela in za katere so usposobljeni v okviru TOZD, DO in SOZD

- za delovanje projektnih teamov pri izvajanju strateških programov,

- za organizirano sodelovanje pri oblikovanju vzgojno izobraževalnih programov in mreže šol rednega izobraževanja

- za usklajeno in organizirano izpopolnjevanje strokovne izobrazbe in usposabljanje za delo v okviru enotnega izobraževalnega sistema v SOZD Iskra

- za razvoj in uveljavitev inventivnih sposobnosti delavcev

- za nadaljnje razvijanje in uveljavljanje načela delitve dohodka po rezultatih dela

- za varno in humano delo

- za zagotavljanje socialne varnosti in razvoja življenjskega standarda skladno z doseženo produktivnostjo in rezultati dela

- za sistematično in načrtno delo delegatov, izobraževanje in informiranje

3. člen

Za uresničevanje namena in ciljev tega sporazuma se udeleženske obvezujemo usklajeno reševati vsa vprašanja in naloge s področja kadrovske dejavnosti, zlasti pa:

- uporabljamo enotno metodologijo planiranja kadrov in izobraževanja skladno z razvojnimi programi SOZD ISKRA

- oblikujemo enoten sistem izobraževanja, izobraževalno dejavnost v SOZD pa vsklajujemo v Izobraževalnem centru Iskra

- vsklajujemo in poenotimo pravice in dolžnosti pri izobraževanju ob delu in iz dela

- uporabljamo enotne kriterije pri zaposlovanju in razporejanju

- uporabljamo enotna načela in merila kadrovanja na najodgovornejša dela in naloge

- oblikujemo enoten sistem spremljanja razvoja kadrov

- uporabljamo skupne osnove in merila za delitev sredstev za OD in za ugotavljanje prispevka k skupnemu rezultatu dela

- poenotimo metodologijo oblikovanja razvidov del in nalog

- uporabljamo enoten vzorčni razvid del in nalog za ugotavljanje zahtevnosti del in enaka merila uspešnosti dela delavcev in kolektivov pri opravljanju podobnih nalog

- oblikujemo enoten sistem spodbujanja in uvažanja inovacij

- stalno strokovno razvijamo kadrovske postopke in metode ter si pri tem vzajemno pomagamo

— uporabljamo enoten model za reševanje problematike delavcev z zoženo delovno sposobnostjo

— izvajamo program aktivnosti za doseganje zadovoljive stopnje varstva pri delu

— opredeljujemo skupne naloge na področju kadrovske dejavnosti in izobraževanja, ki jih opravljajo DSSS SOZD z Izobraževalnim centrom Iskra, Iskra ZORIN, Šolski center Iskra in občasno oblikovane strokovne komisije

4. člen

Pri izvajanju kadrovske dejavnosti izhajamo iz enotnosti in celovitosti kadrovske funkcije in njene vključenosti v celovit poslovni sistem organizacije združenega dela, tako da zagotavljamo izvajanje nalog na vseh kadrovskih področjih in vključujemo vse dejavnike v skladu z njihovo vlogo v oblikovanje in izvajanje kadrovske politike.

II. SKUPNE OSNOVE IN MERILA KADROVSKE POLITIKE

Planiranje kadrov

5. člen

Plani Kadrov kot sestavni del celotnih planov poslovanja v SOZD Iskra izhajajo iz starejših usmeritev v proizvodnji in poslovanju ter potreb po strukturiranju tako, da so usklajeni med DO Iskre in pomenijo osnovo kadrovski izobraževalni dejavnosti v SOZD in razmerjih med SOZD Iskra in zunanjimi, predvsem izobraževalnimi institucijami, SIS in družbenopolitičnimi skupnostmi.

Plani kadrov DO v SOZD Iskra so osnovani na delitvi in alokaciji proizvodnih programov in so v skladu z obstoječimi in potencialnimi kadrovskimi resursi po regijah.

Za potrebe usklajevanja planov med DO Iskre posredujejo DO svoje plane kadrov kadrovskemu področju DSSS SOZD Iskra.

Zaposlovanje in razporejanje

6. člen

Udeleženke se obvezujemo, da bomo na novo zaposlovale samo v primeru, če bomo

s tem zvišale produktivnost in dohodek na zaposlenega. Zato bomo pred novo zaposlitvijo preučile možnost boljšega izkoristka obstoječih kadrov v TOZD, oz. DO, ali pa v okviru SOZD Iskra.

V internem glasilu Iskra v ta namen objavljamo prosta dela in naloge ter sproščene sodelavce, ki jih iz objektivnih razlogov DO ne more več ustrezno zaposliti.

7. člen

S planskimi akti bomo udeleženke določile prednost pri zaposlovanju v tistih OZD

— ki so nosilke strateških programov Iskra v okviru posamezne branže

— izvozno usmerjenim OZD, katerih povečana proizvodnja bo zmanjšala delež uvoza v Iskri

— ki dosegajo nadpovprečen dohodek na zaposlenega v okviru posamezne branže

— ki uvajajo tehnološke postopke, ki povečujejo produktivnost

— ki izobražujejo delavce za proizvodne naloge

8. člen

Udeleženke se obvezujemo, da bomo zaposlile vse štipendiste, ki so v pogodbenem roku izpolnili študijske obveznosti. V primeru, ko iz objektivnih razlogov to ni mogoče, bomo poiskali možnosti zaposlitve v drugi DO Iskre. V tem primeru ne bomo zahtevali vračila štipendije, obveznosti štipendista pa se prenesejo na DO Iskre, ki je zaposlila štipendista.

9. člen

Glede na potrebe po kadrih, ki jih bodo zahtevali načrtovani programi in proizvodne usmeritve, bomo usmerjali mladino v dela z različnimi akcijami in oblikami povezovanja s problematiko OZD.

V ta namen v DO organiziramo klube štipendistov, v okviru SOZD Iskra pa deluje Klub inovatorjev Iskra. Štipendistom zagotavljamo kvalitetne prakse ter jim omogočamo izpopolnjevanje za bodočo zaposlitev in dostop do literature, ki je na voljo v SOZD Iskra.

Udeleženske smo dolžne zagotoviti teme diplomskih nalog praviloma vsem štipendistom iz problematike DO. Bolj kvalitetne diplomske naloge nagradujemo v skladu s posebnim pravilnikom.

10. člen

Udeleženske se obvezujemo, da bomo omogočile zaposlitev čim več mladim strokovnim delavcem. V ta namen bomo razpisovali dela in naloge tako, da omogočamo mladim strokovnim kadrom prvo zaposlitev, jih zaposlovali tudi za opravljanje del in nalog za določen čas in s skrajšanim delovnim časom ter jih zaposlovali na dela, ki bi jih sicer morali opravljati delavci v podaljšanem delovnem času.

V letnih in srednjeročnih planskih dokumentih temeljne in delovne organizacije določijo število in pogoje zaposlovanja pripravnikov.

11. člen

Udeleženske se obvezujemo, da bomo zaposlovale tudi delavce z zoženo delovno sposobnostjo in invalide, za katere bomo ustrezno adaptirali delovna mesta in jim zagotovili enakopravnejšo vključitev v delovno okolje.

Kriteriji razporejanja in zaposlovanja

12. člen

Pri zaposlovanju in razporejanju na dela izhajamo iz potreb dela tako, da upoštevamo zahteve iz razvida del ter kriterijev o delovni usposobljenosti, psihofizičnih sposobnostih, osebnostnih lastnostih ter interesih kandidatov, ki kandidirajo za delo.

13. člen

Pri zaposlovanju in razporejanju na dela, kjer obstaja večja nevarnost poškodbe delavca ali zdravstvenih okvar zaradi psihičnih obremenitev, oz. kjer se zahteva ustrezna raven razvitosti splošnih in specifičnih sposobnosti, bo kadrovska služba upoštevala rezultate psihofizičnih pregledov kandidatov.

Pri uporabljanju psiholoških podatkov mora biti zagotovljena njihova tajnost, pripravi in interpretirati pa jih mora psiholog v skladu z razvidom, glede na zahteve dela in situacijo, v kateri razporejajo delavca.

V svojih samoupravnih aktih OZD predvidijo možnost psiholoških pregledov pri zaposlovanju in razporejanju delavcev.

14. člen

Pri razporejanju na dela upoštevamo tudi z delom pridobljene delovne zmožnosti.

Postopek ugotavljanja z delom pridobljenih delovnih zmožnosti bomo uredili v samoupravnih aktih, oz. v posebnem pravilniku TOZD, ki je predhodno usklajen na ravni SOZD.

DO na željo delavca izstavi dokazilo o njegovi delovni usposobljenosti, pridobljeni z delom. Takšno dokazilo velja za enako delo v vseh DO Iskre, če se ugotavlja na enak način.

15. člen

Pri zaposlovanju in razporejanju na zahtevnejša dela, oz. pri ponovnem kandidiranju na naloge, za katere je v razvidu določeno usposabljanje in izpopolnjevanje, bomo udeleženske upoštevale dokazilo o uspešno opravljenem izobraževanju po predvidenih programih.

Udeleženske bodo v svojih samoupravnih splošnih aktih določile, da delavec, ki v predvidenem času ne bo opravil predpisanega izobraževalnega programa, ali ne bo kako drugače dokazoval svoje strokovne usposobljenosti v skladu z določili razvida, tega dela ne bo mogel opravljati.

16. člen

Kadrovske službe DO vzpostavijo sistem spremljanja strokovnega in osebnostnega razvoja delavcev. Ta je osnova izbiri kandidatov za izobraževanje in delo na strokovnih in pedagoško-andragoških nalogah, vodilnih in vodstvenih delih in funkcijah v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih.

17. člen

Na najodgovornejše naloge bomo kadrovali samo najbolj sposobne delavce, ki so dokazali, da:

- imajo strokovne, vodstvene in organizacijske sposobnosti

- da so sposobni in pripravljeni za dogovarjanje in sporazumevanje ter uresničevanje dogovorjenih skupnih interesov in ciljev v SOZD Iskra

- spoštujejo samoupravne sporazume in druge samoupravne akte

- spoštujejo v tem sporazumu oblikovane cilje in usmeritve kadrovske politike v SOZD Iskra

- so informirani o poslovno proizvodnem programu in usmeritvi SOZD Iskre, njenem gospodarskem in družbenopolitičnem položaju doma in v tujini.

Pri tem upoštevamo tudi načela družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji.

18. člen

Pri imenovanju individualnega poslovnega organa in članov kolegijskega poslovnega organa DO dajejo mnenje tudi sindikalna organizacija in kolegijski poslovodni organ SOZD Iskre.

19. člen

Pri ponovnem izbiranju kandidata za poslovodne funkcije bomo upoštevali uspešnost v minuli dobi v smislu 56. člena tega sporazuma, še posebej pa uspešnost poslovanja, ki se izraža:

- v uresničevanju razvojnih in planskih nalog,

- z družbenoekonomskim napredkom organizacije in njenega pomena za širšo družbeno skupnost

- v uresničevanju ciljev družbenoekonomske politike

- v ustvarjenem dohodku v odnosu do kazalcev, ki jih določa 140. člen zakona o združenem delu

- v razvoju medsebojnih odnosov, samoupravni in družbenopolitični aktivnosti

- v izboljševanju pripravljenosti za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

Pred ponovnim imenovanjem iste osebe na poslovodno funkcijo v isti OZD podajo oceno uspešnosti kandidata DPO in samoupravni organi v OZD v sodelovanju s pristojnimi DPS.

Ocene uspešnosti kandidatov pred ponovnim imenovanjem za vodilna dela in naloge v DO in člane KPO SOZD Iskra podajo Odbor za kadrovske socialne zadeve in izobraževanje pri Delavskem svetu SOZD Iskra in KOS SOZD Iskra v sodelovanju s pristojnimi organi DPS.

20. člen

Možne kandidate za poslovodne organe, delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in vodje teamov redno evidentiramo tako, da te kandidate za dela v TOZD in DSSS za DO evidentirajo družbenopolitični in samoupravni organi v DO, za naloge v SOZD pa družbenopolitični in samoupravni organi na ravni SOZD.

Kadrovske službe preverijo, če imajo kandidati potrebne psihofizične sposobnosti, osebnostne lastnosti in interes za tako delo ter tiste, ki ustrezajo zahtevam, pošljejo v izobraževanje po programu za vodilne in vodstvene delavce.

Za vodstvena in vodilna dela so predvideni posebni izobraževalni programi, ki poleg znanj s področja vodenja, upravljanja in samoupravne organizacije dela, zajemajo tudi znanja o Iskre.

Razporejanje delavcev v SOZD Iskra

21. člen

Z namenom čim boljšega izkoriščanja kadrovskih virov bomo udeleženke zagotovile fleksibilnejše razporejanje delavcev na dela in naloge znotraj SOZD Iskra.

V ta namen uvedemo v samoupravne akte in druge dokumente s področja delovnih razmerij določila, ki omogočajo racionalno razporejanje na dela in naloge.

22. člen

Udeleženke sporazuma se bomo obveščale o vseh začasnih kadrovskih viških, oz. potrebah in bomo v večji meri uveljavljaličasne razporeditve delavcev med OZD Iskre.

Začasno razporeditev se šteje tudi

opravljanje skupnih nalog v SOZD Iskra, ali v DO skupnega pomena, kakor tudi sodelovanje v projektnih nalogah na ravni SOZD in DO.

23. člen

V skladu z dogovorjeno politiko delovanja in razvoja DO skupnega pomena se udeleženke obvezujemo, da bomo usmerjale in razporejale strokovno usposobljene delavce na skupne naloge in v projektne teame in s tem zagotavljale njihovo izvajanje.

24. člen

Primere in pogoje za trajno razporejanje delavcev izven TOZD v okviru SOZD Iskra določa 89. člen Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra.

Udeleženke bomo trajno razporejale delavce v okviru SOZD Iskra tudi v primerih skupnega izvajanja nalog več udeleženk, oz. skupnih projektnih nalog, pri čemer bomo delavcem zagotovile, da se po dokončanju naloge vrnejo na dela in naloge, ki so jih opravljali pred razporeditvijo.

25. člen

Udeleženke bomo v svojih samoupravnih aktih, oz. samoupravnih splošnih aktih TOZD in delovnih skupnostih uredile začasno razporejanje delavcev v okviru SOZD Iskra v naslednjih primerih:

- v primerih tehnoloških viškov, oz. primanjkljaja delavcev v eni izmed OZD, sprememb v povpraševanju na trgu, racionalizacije dela, pomanjkanja materiala itd.

- kadar je potrebna pomoč drugi TOZD pri izpolnjevanju njenih planskih obveznosti

- v primerih, ko bi lahko ustrezneje zaposlili posameznega delavca, ali skupino v drugi OZD, ki bi sicer morala iskati nove sodelavce, z dodatno zaposlitvijo pa bi bistveno povečala dohodek

- če delavcu zaradi nastanka invalidnosti ni mogoče zagotoviti dela v tej OZD, v drugi OZD pa te možnosti so.

Začasna razporeditev se izvede na temelju sklenjenega sporazuma organov upravljanja in lahko traja največ 6 mesecev.

26. člen

Udeleženke bomo v svojih aktih podrobneje opredelile pravice in dolžnosti delavcev

v primerih začasne razporeditve, uredili razporeditev delovnega časa, dopustov, reševanje vprašanj življenjskega standarda, osebnih dohodkov in drugih vprašanj, pri čemer bomo upoštevali naravo in posebnosti nalog.

27. člen

Začasne razporeditve delavcev v okviru DO strokovno pripravijo in med seboj uskladijo odgovorni nosilci kadrovske dejavnosti v DO. Začasne razporeditve med DO Iskre pripravi in med seboj uskladi področni kolegij za kadrovske dejavnost in izobraževanje na ravni SOZD Iskra.

Odločitve o začasni razporeditvi sprejemajo samoupravni organi obeh TOZD, oz. DSSS.

Pedagoško udejstvovanje strokovnjakov

28. člen

Udeleženke vključujemo strokovnjake posameznih področij, ki imajo tudi pedagoške sposobnosti, v izvajanje izobraževalnih programov v Iskrinem sistemu izobraževanja ter jim omogočamo vključevanje v pedagoško delo zunanjih izobraževalnih institucij.

Udeleženke se obvezujemo, da bomo zagotavljale rast pedagoških kadrov ter jim omogočile pridobiti ustrezna pedagoška znanja. Strokovnjake, ki so pokazali sposobnosti in interes, postopno habilitiramo za pedagoško delo na visokih in srednjih šolah.

Kadrovanje v strokovne organe DPO, SIS in GZ

29. člen

Z namenom, da bi uveljavili enoten nastop Iskre pri oblikovanju strokovnih stališč zunanjih institucij kot so DPO, SIS in GZ, bomo kadrovali naše delavce v njihove organe. Na republiški ravni bomo evidentirali in kandidirali delavce iz vse Iskre, usklajeno na ravni SOZD, v občinske institucije pa iz DO, oz. TOZD, kjer je sedež strokovnega organa. S članstvom v strokovnih organih zunanjih institucij mora soglašati OZD, v kateri je delavec zaposlen.

Izobraževanje

Sodelovanje pri oblikovanju vzgojno-izobraževalnih programov rednega šolanja

Da bi zagotovili že v času rednega šolanja bodočim sodelavcem ustrezna, za vključitev v delo potrebna znanja, se vključujemo v politiko usmerjenega izobraževanja.

Politiko usmerjenega izobraževanja oblikujemo in določamo v posebnih izobraževalnih skupnostih. Po delegatskem sistemu sodelujemo pri oblikovanju in porabi sredstev, namenjenih za vzgojno izobraževalno dejavnost. Kadrovske službe DO zagotavljajo delegatom strokovne podatke in informacije za njihovo delo v skupščini in drugih organih PIS.

31. člen

Iskra se kot uporabnik kadrov vključuje v oblikovanje vzgojnoizobraževalnih programov, predvsem v elektrotehniški in računalniški usmeritvi in v druge usmeritve, v katere se vključujejo posamezne OZD Iskre.

V vsaki DO imenuje poslovodni organ skupino strokovnjakov, ki stalno analizira spremembe tehnologije ter v okviru proizvodnje DO ugotavlja potrebna znanja, ki jih je treba vključiti v nomenklaturo poklicev in v vzgojnoizobraževalne programe za pridobitev strokovne izobrazbe, izpopolnjevanje (specializacije) in usposabljanje.

Vodje skupin strokovnjakov po DO so člani koordinativnega telesa na ravni SOZD, njihovo delo pa koordinira kadrovska področje v DSSS SOZD Iskra. Naloga koordinativnega telesa je, oblikovati enotna stališča, pripraviti enotno gradivo za komisije zunanjih institucij, ki pripravljajo končne predloge vzgojnoizobraževalnih programov.

32. člen

Delegati v SIS za usmerjeno izobraževanje in v svetih izobraževalnih organizacij enotno zastopajo stališča Iskre do posameznih predlogov. Ta stališča, ki so predhodno usklajena na ravni SOZD, jim posredujejo strokovne službe DO.

Hkrati s tem si delegati zagotavljajo politična stališča pri sindikatu DO, ki so prav tako predhodno usklajena v KOS SOZD Iskra.

Vsa pridobljena stališča obravnavajo v delegacijah TOZD in DSSS in konferencah delegacij.

33. člen

Pri vključevanju učencev in študentov rednega šolanja v proizvodno delo bomo uvajanje učencev v delo nenehno izboljševali tako, da bomo ustrezno oblikovali dela zanje ter usposobili mentorje in instruktorje za njihovo delo z učenci.

Da bi izenačili pogoje, bomo v SOZD Iskra izdelali skupen seznam del in nalog, ustreznih za izvajanje proizvodnega dela.

34. člen

Učence ter mentorje in instruktorje nagradujemo po enotnem sistemu tako, da strokovne predloge, kriterijev in meril usklajujemo in dopolnjujemo na področnem kolegiju za kadrovske dejavnosti in izobraževanje na ravni SOZD.

Izobraževanje delavcev za pridobitev strokovne izobrazbe

35. člen

Zaradi zahtev po ustreznejši kvalifikacijski strukturi zaposlenih bomo v skladu s potrebami OZD spodbujali delavce za izobraževanje iz dela in ob delu za pridobitev strokovne izobrazbe.

Na osnovi plana izobraževanja temeljne organizacije hkrati z javnim razpisom za vpis v I. letnik srednjih in visokih šol razpisujejo izobraževanje svojih delavcev in sicer:

- vrsto vzgojno izobraževalnih programov po katerih bo potekalo izobraževanje iz dela in ob delu
- za katera dela so se delavci dolžni vključiti v posamezni program
- pogoje za izbor kandidatov za izobraževanje po posameznih programih
- pravice in obveznosti delavcev, ki se bodo izobraževali
- število delavcev, ki se bodo izobraževali po posameznih vzgojno izobraževalnih programih ter merila in postopek, po katerih bodo zbrani kandidati, če bo njihovo število večje od razpisanege.

36. člen

Delavci, ki se izobražujejo iz dela za pridobitev strokovne izobrazbe imajo najmanj take pravice in obveznosti, kot jih imajo štipendisti Titovega sklada.

Usposabljanje in izpopolnjevanje

37. člen

Pripravnika v času pripravništva usmerjamo na dela in naloge, ki jih bo opravljal po končanem pripravništvu. Če v času šolanja in pripravništva ni pogojev, da bi si pridobil vsa potrebna znanja, ki jih potrebuje pri delu, ga bomo usmerili v nadaljnje specialistično izpopolnjevanje in usposabljanje.

38. člen

Z namenom zagotavljanja strokovne rasti delavcev, bomo pošiljali delavce, ki so z delom dokazali, da so sposobni prevzeti zahtevnejša dela, v specializacijo in nadaljnje šolanje za pridobitev magisterija in doktorata.

39. člen

Da bi se delavci čim uspešneje usposobili za dela in naloge, da bi uresničili splošne družbene interese in interese delavcev po nenehnem izpopolnjevanju in dopolnjevanju strokovnih in splošnih znanj, organiziramo v Iskri enoten in usklajen sistem izobraževanja.

Izobraževalni centri, oz. službe v DO in na ravni SOZD z medsebojnim sodelovanjem pripravljajo in izvajajo usklajene izobraževalne programe predvsem na naslednjih področjih:

- spoznavanje z organizacijo dela, samoupravljanja in organiziranostjo DPO
- uvajanje v delo
- usposabljanje novih delavcev
- usposabljanje pripravnikov za samostojno delo
- opravljanje praktičnega pouka in proizvodnega dela za učence in študente, ki morajo v času šolanja v skladu z učnim načrtom dopolniti svoje tehnično znanje v praksi
- usposabljanje in izpopolnjevanje zaposlenih delavcev
- usposabljanje kupcev za uporabljanje Iskiinih proizvodov
- izobraževanja v zvezi z varstvom pri delu
- družbenopolitično izobraževanje in usposabljanje družbenopolitičnih in samoupravnih nalog
- usposabljanje za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito

— ostale oblike izobraževanja, za katere se izkažejo potrebe in se o njih sporazumejo delavci.

40. člen

Izobraževalni centri, oz. službe v DO pripravljajo in organizirajo izvedbo programov za usposabljanje in izpopolnjevanje svojih delavcev.

Za medsebojno informiranje, usklajevanje, dopolnjevanje in izmenjavo teh programov med OZD Iskre skrbi strokovni kolegij za izobraževanje.

41. člen

Izobraževalni centri, oz. posamezne službe DO, ki so pripravili izobraževalni program za svoje potrebe pa vsebinsko posega v problematiko druge DO Iskre, omogočijo udeležbo v izobraževanju tudi delavcem te druge DO.

42. člen

Izobraževalni center SOZD Iskra koordinira izobraževalno dejavnost v SOZD predvsem na področju strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja zaposlenih tako, da:

- izbira in oblikuje izobraževalne vsebine
- zagotavlja enotno oblikovanje operativno zastavljenih vzgojnoizobraževalnih smotrov
- izbira oblike in metode andragoškega dela
- izdaja posebej pripravljenega študijskega gradiva
- preverja znanje ter izdaja potrdila o uspešno opravljenih obveznostih iz izobraževalnih programov.

Poleg tega Izobraževalni center SOZD Iskra pripravlja in organizira izvedbo tistih programov, ki so v skupnem interesu vseh ali več DO, predvsem na področju tržništva, razvoja, računalništva in ostalih področij, ki so za SOZD Iskro strateškega pomena. Ob tem Izobraževalni center Iskra zagotavlja še tista znanja, ki so pomembna za razvoj Iskre, kot sestavljene organizacije in jih je treba posredovati delavcem na odgovornejših nalogah vseh področij.

43. člen

OZD je dolžna omogočiti izobraževanje delavcem, ki jih je razporedila, oz. naj bi jih razporedila na dela, za katera je pred-

pisan in pripravljen program usposabljanja in izpopolnjevanja.

Udeleženske bodo v svojih samoupravnih splošnih aktih opredelile dela in naloge, na katerih je usposabljanje in izpopolnjevanje del delovnih obveznosti.

OZD je dolžna pokriti stroške izobraževanja v višini kotizacije, prevoza na kraj izobraževanja in nazaj, nadomestila OD v višini, kot če bi delavec bil na delu ter ostale stroške, ki še nastanejo zaradi izobraževanja.

44. člen

Vsak udeleženec izobraževanja prejme po uspešno zaključenem strokovnem izpopolnjevanju potrdilo o uspešno opravljenih obveznostih iz izobraževalnega programa.

Potrdila, ki jih izdajajo izobraževalni centri v delovnih organizacijah in Izobraževalni center SOZD Iskra, imajo enoten izgled.

Potrdilo o uspešno zaključenem strokovnem izpopolnjevanju, ki ga izda, ali verificira Izobraževalni center SOZD Iskra, velja v vseh OZD Iskre.

45. člen

Za posebej zahtevna dela in naloge, kjer ni možnosti izobraževanja v Jugoslaviji in ustrezni strokovni organ ugotovi potrebo po takem izobraževanju, bomo kandidatom omogočili izobraževanje v tujini. Tako izobraževanje bomo organizirali praviloma prek Zavoda za mednarodno tehnično sodelovanje.

Za OZD, ki takega izobraževanja svojih strokovnjakov ne zmorejo, je pa to zaradi medsebojne povezanosti v skupnem interesu večine OZD, ali celotne SOZD Iskre, bomo izobraževanje v tujini financirali iz združenih sredstev za kadrovske dejavnosti in izobraževanje.

46. člen

Kadrovske službe so dolžne planirati obseg in vrsto izobraževanja ter spremljati stroške, povezane z izobraževanjem.

Inventivna dejavnost

47. člen

Da bi sleherni delavec lahko učinkovito prispeval k povečanju dohodka s koristnimi

predlogi, inovacijami, racionalizacijami in drugimi oblikami ustvarjalnosti pri delu, bomo ustvarili pogoje, ki sproščajo ustvarjalno energijo delavcev in s tem vzpodbujajo množično inventivno dejavnost.

Udeleženske se obvezujemo, da bomo:

- usmerjale in izobraževale kadre za potrebe razvoja OZD

- zagotovile pravno zaščito inovacij

- zadolžile posebno službo, ki evidentira in zagotovi preverjanje koristnosti in ustreznosti predlogov, inovacij, racionalizacij in drugih ustvarjalnosti za poslovanje OZD

- uvedle koristne predloge v proizvodnjo, oz. poslovanje OZD

- uredile ekonomsko povračilo inovatorjem glede na njihov prispevek k uspešnosti OZD v skladu s Samoupravnim sporazumom o spodbujanju in vrednotenju ustvarjalnega dela v SOZD Iskra

- z ustreznimi akti zagotovile moralna in materialna priznanja in vzpodbude inovacijskim kadrom in drugim delavcem, ki so pokazali rezultate kreativnega dela.

48. člen

Z namenom organiziranega vključevanja slehernega delavca v reševanje problemov izboljšanja proizvodov, proizvodnje in poslovanja, udeleženske organiziramo v svojih OZD krožke za izboljšanje proizvodnje povsod, kjer je to mogoče.

V ta namen deluje v vsaki DO eden, ali več vzpodbujevalcev krožkov. Delavcem, ki se ukvarjajo s krožki, oz. delujejo v njih, omogočimo usposabljanje in izpopolnjevanje za tako delo, predvsem pa upoštevamo koristne predloge in rešitve ter zagotovimo njihovo uporabo v praksi, oz. v proizvodnem procesu.

49. člen

Z namenom, da bi javno izrazili moralno in materialno priznanje vsem, ki so s svojo dejavnostjo ustvarili izjemne dosežke trajnega pomena pri oblikovanju in poglabljanju samoupravnih razmerij v Iskri in pri uresničevanju razvojnih ciljev Iskre, ali pa so pripomogli z dolgoročnim sodelovanjem k afirmiranju in uresničevanju razvojnih ciljev Iskre doma, oz. v tujini, podeljujemo v skladu s posebnim sporazumom vsako leto nagrade in priznanja Iskre.

50. člen

Kadrovske službe spremljajo delo in aktivnost delavcev in prek svojih organov skrbijo za izvajanje družbeno dogovorjene politike odlikovanj in priznanj. Pri predlaganju ustrezne vrste in stopnje odlikovanja sodelujejo družbenopolitični in samoupravni organi.

Udeleženke sporazuma oblikujemo stalna, ali občasna telesa, ki bodo skrbela za podeljevanje družbenih priznanj in odlikovanj. V ta namen deluje na ravni SOZD Iskra Komisija za odlikovanja SFRJ.

Socialna varnost in življenjski standard

51. člen

Na področju zagotavljanja socialne varnosti in življenjskega standarda bomo udeleženke razvijale vse oblike tega standarda tako, da:

- sodelujemo pri reševanju vseh oblik stanovanjskih problemov zaposlenih
- sodelujemo pri reševanju problemov otroškega varstva
- zagotavljamo vsem delavcem topli obrok med delom
- zagotavljamo rekreacijo in letovanje delavcem
- sodelujemo pri organiziranju preskrbe delavcev
- omogočamo aktivno in pasivno kulturno udejstvovanje delavcev
- zagotavljamo organiziran prevoz na delo in z dela itd.

52. člen

Udeleženke bomo razvijale dejavnosti za preprečevanje boleznih, varovanje zdravja in utrjevanja zdravja z metodološko poenotenim sistemom vključevanja izsledkov industrijske psihologije in medicine dela ter sistemske in individualne socialne dejavnosti.

Udeleženke se obvezujemo vlagati sredstva za zagotavljanje višjega zdravstvenega standarda, kot je raven splošnega zdravstvenega varstva za preventivo in kurativo.

Kadrovske službe so zadolžene, da opravljajo redne analize zdravstvenega stanja in bolniških odsotnosti delavcev.

53. člen

Udeleženke uporabljamo enotno dogovorjene kriterije ugotavljanja spodnje življenjske ravni.

Kriteriji ugotavljanja socialnega statusa izhajajo iz kazalcev socialnega stanja družine. Udeleženke uporabljamo enoten obseg podatkov in sistem ugotavljanja in zagotavljanja spodnje ravni življenjskega standarda delavcev v SOZD Iskra. Poleg tega se pri zagotavljanju spodnje ravni življenjskega standarda organizacije povezujejo z ustreznimi občinskimi institucijami.

Nujen dejavnik za objektivizacijo kriterijev in za določanje obsega socialnih korektivov je sindikalna organizacija.

54. člen

Udeleženke razvijamo delovno okolje, kot sestavni del delovnih pogojev. V ta namen organiziramo varstvo pri delu ter vključujemo elemente varstva pri delu in humanizacije dela v tehnološki in investicijski razvoj.

55. člen

Udeleženke pripravljamo in usklajujemo enotne kriterije za ugotavljanje in zagotavljanje vseh oblik socialne varnosti in življenjskega standarda delavcev ob sodelovanju sindikalne organizacije.

Kadrovske službe pripravijo poročila s področja socialne varnosti in razvoja življenjske ravni kot obvezni sestavni del poslovnih poročil in planskih dokumentov.

Odgovorni dejavniki na kadrovskem področju

Vodilni in vodstveni delavci

56. člen

Vodilni in vodstveni delavci v SOZD Iskra so dolžni upoštevati cilje in usmeritve kadrovske politike v poslovnih odločitvah ter zagotoviti izvrševanje samoupravno dogovorjenih ukrepov na tem področju.

Poleg tega so:

- odgovorni za razvoj in strokovno rast kadrov ter zagotoviti njihovo usmerjanje v usposabljanje in izpopolnjevanje
- odgovorni za dvig ravni socialne varnosti in razvoja življenjskega standarda delavcev
- dolžni zagotoviti delovne in socialne pogoje, ki sproščajo ustvarjalnost in kreativnost delavcev
- dolžni zagotoviti evidentiranje koristnih invencij, inovacij, racionalizacij in dru-

gih oblik ustvarjalnosti pri delu ter zagotoviti njihovo vključevanje v proizvodnjo

— dolžni razvijati in vpeljati delitev OD po rezultatih dela.

Odgovorni delavci vseh področij poslovanja OZD so dolžni posredovati informacije s svojega področja, ki so potrebne za oblikovanje in izvajanje kadrovske politike in omogočajo kadrovskim službam ustrezno osnovo za delo. Poleg tega sodelujejo pri reševanju kadrovskih problemov svojega področja.

57. člen

V DO je imenovan poslovodni organ, oz. delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, ki je dolžen zagotoviti enotnost in celovitost oblikovanja in izvajanja kadrovske dejavnosti in utrditi njeno vlogo v oblikovanju in izvajanju poslovne politike. Strokovna opravila na kadrovskem področju je dolžan organizirati tako, da bodo uresničeni sprejeti programski cilji DO ter, da bo zagotovljeno izvajanje strokovne kadrovske dejavnosti v TOZD.

58. člen

Poslovodni delavci, odgovorni za kadrovske dejavnosti vseh DO Iskre, sestavljajo Področni kolegij za kadrovske dejavnosti in izobraževanje, ki je skupni koordinativni in usklajevalni organ na ravni SOZD.

Strokovne kadrovske službe

59. člen

Za celotno izvajanje strokovne kadrovske dejavnosti je organizirana skupna strokovna služba na ravni DO. S tem je zagotovljena racionalna izvedba nalog na vseh kadrovskih področjih in ravneh samoupravne organiziranosti.

Kadrovske področje v DSSS SOZD Iskra pripravlja informacije za oblikovanje izhodišč, smotrov in ciljev kadrovske politike in iz tega izhajajočih usmeritev in okvirnih nalog v SOZD Iskra.

V DSSS SOZD Iskra deluje tudi Izobraževalni center Iskra.

Samoupravni organi

60. člen

Samoupravni organi določajo in usmerjajo kadrovske politike v svoji OZD

v skladu s skupaj dogovorjeno kadrovske politiko v SOZD Iskra.

Njihove odločitve temeljijo na strokovnih predlogih, ki jih pripravijo vodilni delavci in strokovne službe.

Na ravni SOZD Iskra delujejo pri delavskem svetu Odbor za kadrovske socialne zadeve in izobraževanje, Odbor za varstvo pri delu in humanizacijo dela, Odbor za množično inovativno dejavnost, Komisija za nagrade in priznanja Iskre in Komisija za odlikovanje SFRJ.

Družbenopolitične organizacije

61. člen

Delavci organizirani v družbenopolitičnih organizacijah se v skladu z njihovo vlogo opredeljeno v Ustavi, Zakonu o združenem delu ter v Družbenih dogovorih o izvajanju kadrovske politike, vključujejo v oblikovanje in izvajanje kadrovske politike v SOZD Iskra predvsem na področjih kadrovanja na vodilna in vodstvena dela, pri določanju osnov in meril za delitev po rezultatih dela, pri varstvu pravic delavcev, pri zagotavljanju socialne varnosti in razvoju življenjskega standarda delavca, pri predlaganju in določanju kandidatov za delegate in pri ostalih vprašanjih, ki so pomembni za samoupravni položaj delavca v združenem delu.

Kadrovska informatika

62. člen

Udeleženke se obvezujemo, da bomo vpeljale kadrovske informacijske sisteme, ki bo omogočal medsebojno informiranje o kadrovskih pojavih in kadrovski dejavnosti v SOZD Iskra in dajal podlago nadaljnjemu usklajenemu delovanju nosilcev kadrovske dejavnosti. V ta namen bomo:

— oblikovali usklajene metodologije zbiranja podatkov

— uporabljali usklajene oblike podatkov in standardov podatkov — izvajali enotno kadrovske informatike, da si bomo vzajemno posredovali dogovorjene podatke in informacije o kadrovskih pojavih in dejavnosti na tem področju.

63. člen

Za potrebe ugotavljanja kadrovskega stanja v SOZD Iskra posredujejo kadrov-

ske službe DO kadrovskemu področju DSSS SOZD Iskra po vnaprej dogovorjenem načinu v skladu z enotno kadrovsko informatiko podatke o:

- številu zaposlenih po stopnjah in vrsti izobrazbe

- o številu pripravnikov po stopnjah in vrsti izobrazbe

- o številu štipendistov — rednih, ob delu in iz dela po stopnjah in smereh šolanja

- o stroških izobraževanja

- o fluktuaciji po stopnjah in smereh strokovne izobrazbe

- o izkoriščenosti delovnega časa

- o gibanju bolezni, nadur

- o številu zaposlenih po dejavnostih

- o sistemu delitve OD in o njihovem gibanju

- o pogodbenem delu in druge, če se tako dogovorimo.

III. IZVAJANJE SKUPNIH NALOG

Področni kolegij za kadrovsko dejavnost in izobraževanje

64. člen

Skupni koordinativni in usklajevalni organ, kjer se ugotavljajo skupne potrebe in interesi na kadrovskem področju v SOZD Iskra, ki oblikuje naloge in strokovne podlage za odločanje samoupravnim organom o ukrepih in sredstvih, je področni kolegij za kadrovsko dejavnost in izobraževanje. Sestavljajo ga poslovodni delavci, odgovorni za kadrovsko dejavnost v DO, vodi pa ga član KPO SOZD Iskra, zadolžen za to področje.

V okviru Področnega kolegija za kadrovsko dejavnost deluje strokovni kolegij za izobraževanje z nalogo medsebojnega usmerjanja in usklajevanja pri izvajanju izobraževanja v DO in Izobraževalnem centru SOZD Iskra.

DSSS SOZD Iskra

65. člen

Naloge DSSS SOZD Iskra, predvsem pa kadrovskega področja, so v skladu s 60. členom Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra in določili tega sporazuma naslednje:

- pripravlja informacije s področja kadrovske politike za potrebe delovanja KPO

SOZD Iskra, področnega kolegija za kadrovsko dejavnost in izobraževanje v SOZD Iskra, za DS SOZD Iskra in njegove izvršilne organe ter za družbenopolitične organizacije SOZD ISKRA. V ta namen v skladu s skupnim informacijskim sistemom kadrovsko področje opredeli, uskladi med DO Iskre in spremlja podatke, potrebne za ugotavljanje kadrovskega stanja v SOZD Iskra

- pripravlja informacije za izdelavo usklajenih planov kadrov in kadrovske dejavnosti ter vodi usklajevanje, spremlja uresničevanje planov, ugotavlja odstopanje in njihove vzroke ter predlaga ukrepe

- posreduje rezultate analiz kadrovskih pojavov v SOZD Iskra kadrovskim službam DO

- organizira strokovna srečanja zaradi izmenjave izkušenj in usklajevanja med kadrovskimi službami DO Iskre, usklajuje strokovno aktivnost kadrovskih služb in sodeluje v občasnih delovnih skupinah, oz. projektih teamih pri vsklajevanju in oblikovanju kriterijev, osnov in meril ter načinov urejanja posameznih kadrovskih področij

- zagotavlja nemoten potek aktivnosti ob podeljevanju nagrad kvalitetnejših diplomskih nalog

- omogoča medsebojno obveščanje o začasnih in trajnih kadrovskih viških in potrebah

- pripravlja informacije članom KPO SOZD Iskra o ustreznosti kandidatov za IPO in članov KPO DO Iskre in informacije o primernosti kandidatov za izvajanje skupnih nalog, oz. projektih teamov na ravni SOZD ter v ta namen vodi evidenco močnih kandidatov za poslovodne delavce, delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in vodje teamov

- vodi evidenco delavcev Iskre, članov v strokovnih organih DPO, SIS in GZ na republiški ravni ter koordinira delo strokovnjakov Iskre pri pripravi enotnih stališč in gradiv, ki so osnova zunanjim institucijam pri oblikovanju vzgojnoizobraževalnih programov

- pripravlja informacije za oceno uspešnosti kandidata pri ponovnem imenovanju na vodilna dela in naloge v DO in za člane KPO SOZD Iskra

- nudi strokovno pomoč pri delovanju Kluba inovatorjev

- pripravlja plane in programe dela in finančnih sredstev za izvajanje skupnih

nalog na kadrovskem področju, ki se financirajo iz združenih sredstev

ter opravlja druge naloge v skladu s srednjeročnimi plani in letnimi programi dela.

Izobraževalni center SOZD Iskra

66. člen

V okviru DSSS SOZD Iskra je Izobraževalni center, ki deluje:

- pri oblikovanju izobraževalnih vsebin za potrebe SOZD Iskra prek Programskega sveta in področnih kolegijev na ravni SOZD Iskra

- pri izdelavi vzgojnoizobraževalnih programov za strateška področja Iskre prek programskih svetov in

- pri oblikovanju, usklajevanju in izmenjavi izobraževalnih programov v DO ter zagotavljanju poenotenega oblikovanja operativno zastavljenih vzgojnoizobraževalnih smotrov, prek strokovnega kolegija za izobraževanje in programskih sosvetov

67. člen

Izobraževalni center Iskra se registrira kot izobraževalna organizacija pri Republiškem komiteju za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo. S tem Izobraževalni center pridobi možnost za izdajanje družbeno priznanih potrdil o opravljenem izobraževanju po programih, ki jih potrdijo strokovni sveti PIS.

Izobraževalni centri v delovnih organizacijah izdajo družbeno priznana potrdila o izobraževanju v soglasju in imenu Izobraževalnega centra Iskra.

68. člen

Delovanje in način financiranja Izobraževalnega centra ureja poseben pravilnik. Konkretno naloge in izvedbo posameznih izobraževalnih programov se opredeli z letnimi programi, v skladu s tem sporazumom, srednjeročnimi plani in dolgoročnimi usmeritvami.

ISKRA ZORIN

69. člen

DO Iskra ZORIN opravlja v skladu s srednjeročnimi plani opredeljene razvojno-raziskovalne naloge, predvsem s področja

razvoja sistema delitve OD in razvoja kadrovske informacijskega sistema, ki jih podpisnice po dogovoru in z letnimi programi poverijo Iskri ZORIN, kot nosilcu.

Udeleženske se obvezujemo, da bomo z ustreznimi kadri sodelovale pri njihovi izvedbi. Te naloge se financirajo iz združenih sredstev za delovanje DO skupnega pomena.

70. člen

V skladu s svojo dejavnostjo opravlja Iskra ZORIN po naročilu posamezne OZD računalniško, obdelavo kadrovskih pojavov za potrebe kadrovskih služb vseh ravni organiziranosti v SOZD Iskra.

Začasno oblikovane delovne skupine in projektni teami

71. člen

Strokovne komisije in projektne teame za izdelavo usklajenih, poenotениh rešitev po posameznih področjih kadrovske dejavnosti opredeli ter določi člane in nosilca področni kolegij za kadrovske dejavnosti in izobraževanje v SOZD Iskra z letnim programom dela v okviru kadrovske dejavnosti v SOZD Iskra.

Delo na teh nalogah je za imenovane člane del delovnih obveznosti.

IV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

72. člen

Ta sporazum sprejmejo delavski sveti DO, podpiseta ga predsednik delavskega sveta in poslovodni organ DO ter predsednik KOS SOZD Iskra. Delavski svet SOZD Iskra ugotovi sprejem sporazuma in ga objavi.

73. člen

Sporazum stopi v veljavo 8. dan po objavi ugotovitvenega sklepa DS SOZD Iskra iz prejšnjega člena.

74. člen

Spremembe in dopolnitve tega sporazuma lahko predlaga vsaka OZD v SOZD Iskra, kolegijski poslovodni odbor SOZD Iskra in KOS SOZD Iskra. Predlogi se predložijo DS SOZD Iskra.

Obrazložitev osnutka SaS o nagrajevanju posebnih dosežkov v SOZD Iskra

Obrazložitev osnutka samoupravnega sporazuma o nagrajevanju posebnih dosežkov v SOZD Iskra na področju inovacij s podeljevanjem "Inovacijskih nagrad Iskre". Oshutek samoupravnega sporazuma smo objavili v št. 50/51 Iskre z dne 31. 12. 1982.

Zahteva po hitri in učinkoviti izvedbi vseh faz inovacijskega procesa od ideje do uvedbe na trg je posebno v sedanjih zaostrenih pogojih trženja na inozemskih tržiščih vedno bolj aktualna. Za izboljšanje sedanjega stanja na tem področju je poleg učinkovitejših organizacij glavni pospeševalni dejavnik moralna in materialna motivacija strokovnih kadrov.

V ta namen smo v skladu z akcijskim programom za pospešitev razvojno-inovacijske dejavnosti v Iskri, ki je bil predlagan junija 1982 na V. posvetovanju o razvojno-inovacijski problematiki in sprejet na delavskem svetu SOZD Iskra, prijavi osnutek Samoupravnega sporazuma o nagrajevanju posebnih dosežkov v SOZD Iskra na področju inovacij s podeljevanjem "Inovacijskih nagrad Iskre".

Osnutek predvideva podelitev 5 inovacijskih nagrad vsako leto za dosežke posameznikov ali skupin za hitro in učinkovito izvedbo inovacijskega projekta, za izstopajoč RR dosežek, za uspešen prenos v proizvodnjo, za pomembne izboljšave tehnike, tehnologije in organizacije v inovacijskem procesu ter za uspešno pripravo trženja novega izdelka. Kot je razvidno, je pri tem enakovredno zajet ves inovacijski proces, s čimer skušamo doseči motivacijo širokega kroga strokovnih delavcev različnih poklicev.

Osnutek se naslanja na obstoječi samoupravni sporazum o nagrajevanju posebnih dosežkov v SOZD Iskra s podeljevanjem "Nagrad Iskre" in "Priznanj Iskre", predvideva podoben postopek izvedbe, posebno komisijo za izbor predlogov in podelitev tudi teh nagrad ob proslavi dneva Iskre. V okviru "Nagrad Iskre" je sicer tudi možno in že ustaljeno, da se podeli ena nagrada za tehnološko-tehnične dosežke na področju inovacij, vendar se v praksi ta nagrada podeljuje predvsem kot priznanje za trajno, dolgoletno doseganje izjemnih rezultatov v inovacijskem procesu.

Za razliko od tega pa naj bi se "Inovacijske nagrade Iskre" podeljevale za posamezne nadpovprečne dosežke v toku zadnjega obdobja na konkretnih inovacijskih projektih oz. njihovih delih. Poleg tega so predlagane nagrade za eno tretjino nižje od "Nagrad Iskre" in znašajo za posameznike 4 poprečne mesečne netto osebne dohodka v Iskri v preteklem letu, za skupine, ki jih je po tem sporazumu tudi možno nagrajevati, pa dvakrat toliko.

Smotrnost tovrstnega stimuliranja učinkovitosti in uspešnosti v inovacijskem procesu so spoznali tako po svetu kot tudi že v nekaterih OZD pri nas.

Za 40 % presežen izvozni načrt: za tujega naročnika osemurni delavnik ne velja

Proizvodnja in izvoz v lanskem decembru sta malce presenetila celo najbolj zagazane optimiste v idrijski Montaži: dosegli so nič manj kot 857.000 dolarjev izvoza, kar je bil rekord v vsej zgodovini obstoja te temeljne organizacije. Tako pomemben delovni dosežek pa je pravzaprav le drobec celotnih prizadevanj tega kolektiva, ki je lansko leto zaključil mnogo uspešnejše kot so na začetku pričakovali: načrtovani izvoz so namreč presežili kar za 40%!

Kje pravzaprav tiči skrivnost tako uspešnega poslovanja, v obdobju, ko so ovire za uspešnejši prodor na tuja tržišča prehude celo za mnogo večje sisteme z daljšo izvozno tradicijo? Na prvem mestu so prav gotovo prizadevanja vseh članov kolektiva, ki mu niso bila pretežka nobena odrekovanja in delo. V vseh obratih in matični tovarni so tako zaradi izvoznih zahtev prostovoljno močno podaljšali delovnik. Z delom so pričeli dve uri prej kot običajno, končali pa dve uri kasneje. To je bilo seveda možno le ob popolnem soglasju vseh, ki so se v tej temeljni organizaciji opredelili za strogo naraščanje izvoza kot temeljnega kriterija za nadaljnji razvoj. Ta pa je zelo smelo zahteval: že v letu 1985 naj bi dosegli letno kar 15 milijonov dolarjev konvertibilnega izvoza.

"S stališča tržnih možnosti in organiziranosti naše proizvodnje je tak rezultat popolnoma možen," poudarjajo v Montaži, "seveda pa bo treba izpolniti dva osnovna pogoja: zagotoviti redno preskrbo z reprodukcijskimi materiali in z investiranjem v nadaljnji razvoj zmogljivosti in proizvodne sposobnosti."

Tega seveda ne izjavljajo "na pamet", temveč lahko podkrepijo s

konkretnimi številkami. Lanski izvozni plan je bil zahtevan v višini 4,247 milijona dolarjev. Presežili so ga za 40% in uresničili nič manj kot 6 milijonov dolarjev. Tudi za letošnje leto bi lahko dosegli podobno razmerje. Izvozni plan, ki so ga sestavili na podlagi tržnih ocen Iskre Commerce predvideva za 6,241 milijonov dolarjev izvoza. Realne možnosti pa so, kot argumentirano poudarjajo v Spodnji Idriji, mnogo večje — na tuje bi lahko prodali za 9 milijonov dolarjev njihovih proizvodov. Tako napoved podpirajo z dejstvom, da lahko zagotovijo kupce, da so pripravljeni delati podobno kot v preteklem letu tudi mimo rednega delovnega časa — vse sobote v decembru so, npr. delali, samo da so dosegli načrtovane cilje. Seveda pa sta v ospredju zopet dve zahtevi: redna in zadostna preskrba z repromaterialom in nujne investicije.

Prizadevanj idrijske Iskre prav gotovo ne gre zanemariti, saj so merljiva neposredno v zelenih dolarjih. Bodo začeti ritem prodaje na Dansko, Alžirijo, Švico, Irsko, Italijo, ZR Nemčijo, Švedsko, Pakistan, Brazilijo, Španijo lahko tudi obdržali?

Stane Fleischman

Odlikovanja sodelavcem Invest servisa

Tik pred novim letom so imeli v Invest servisu slavnosten zbor delovnih ljudi. Na zbor so povabili predsednika občine Ljubljana Center Albina Vengusta, predsednika IS Milana Slemnika in še nekatere. Na tem svečanem novoletnem srečanju so pregledali letne rezultate gospodarjenja in načrte za prihodnje leto. Na zbor so povabili tudi upokojence. Podelili so državna priznanja najzaslužnejšim in nagrade-jubilantom dela.

Slavnostni zbor delovnih ljudi Invest servisa je otvoril predsednik sindikata Bojan Malič. Dejal je, da je prav, da se delovni kolektiv, ki je vse leto raztresen po različnih lokacijah po vsej Ljubljani, vsaj nekolikokrat letno sreča. Vse sodelavce je pozval, naj v slavnostnem vzdušju novoletnega praznovanja preživijo čimlepe v družbi sodelavcev.

Besedo je nato povzel predsednik delavskega sveta Janez Cerk.

"Tovarišice in tovariši, dragi gostje!

Delovna organizacija Iskra Invest servis danes praznuje. Praznujemo v skromnem okolju, v smislu stabilizacijskih prizadevanj, vendar slovesno in z zadovoljstvom.

Novoletno srečanje delavcev z našimi upokojenci je lepa priložnost, da se lahko pogovorimo in prijateljskem vzdušju o tem in onem, pozabimo na minule težave, morebitna nesoglasja, skratka o vsem, kar se je nakopičilo v nas. Zato predlagam, da obudimo le prijatna doživetja in uspehe v dolgem obdobju enega leta, ki jih tudi ni manjkalo.

Poseben poudarek današnjega srečanja pa je podelitev državnih odlikovanj posameznikom, za katere smo prepričani, da so to zaslužili. Ne bo odveč, če pripomnim, da so odlikovanja tudi priznanje, celotnemu našemu kolektivu, slehernemu v zapletenem kolesju celotnega mehanizma delovne organizacije in ne nazadnje tudi SOZD.

Na današnjem slavnostnem zboru bodo podeljena tudi priznanja jubilarom, delavcem, ki so deset ali dvajset let svojega dela posvetili Iskri. Ti delavci so s svojim marljivim delom prispevali, da je Iskra rasla skladno in se razvijala v dobro nas vseh in v ponos naše socialistične družbe.

Med nami so danes tudi naši upokojenci delavci. To je generacija, ki je preživela vse strahote NOB in postavila temelje Iskrine organizacije z današnjo moderno proizvodno tehnologijo. Vabilo na novoletno srečanje je le skromna pozornost kolektiva do njih. Želim jim, da bi se med nami kar najbolje počutili.

Naša storitvena organizacija, ki je posebnega pomena v SOZD Iskra je nastala pred osmimi leti. Nimamo klasične proizvodnje, vendar pa z našo dejavnostjo mnogo prispevamo, da stroji v tovarnah nemoteno tečejo, da Iskrine dejavnosti potekajo skladno s tržnimi mehanizmi v okviru celote. Ni šlo vseskozi lahko, vendar

smo s prizadevnostjo celotnega kolektiva premagali ovire. Hude gospodarske težave rešujemo predvsem sami, z boljšim in učinkovitejšim delom, z varčevanjem pa tudi z odrekanjem, celo pri osebnih dohodkih. Zavedamo se, da stabilizacija ne sme in ne more biti le zategovanje pasu, temveč veliko bolj, spoznanje, da je treba več in učinkoviteje delati.

Končujemo leto, v katerem je bilo že slišati, da je za vse nastale težave krivo samoupravljanje. Delavci nismo o tem prepričani, celo nasprotno, menimo, da prav socialistično samoupravljanje mora in bo tista sila, ki bo privedla k uspešnejšemu gospodarjenju.

K uspehu naše DO, so s svojo aktivnostjo veliko prispevale tudi družbeno-politične organizacije. V letošnjem letu je prejela naša OO ZK republiško priznanje, srebrni znak za svoje uspešno delo. Osnovna organizacija socialistične mladine pa je za minulo obdobje v lanskem letu prejela republiško priznanje kot najboljša osnovna organizacija v združenem delu.

Ta in podobna priznanja so za nas obveznost, da bomo še naprej delali tako, ali še bolje. Z organiziranim delovanjem, s prizadevnostjo, z enotnostjo in složnostjo celotnega kolektiva, kljub obetavnim težavam, lahko optimistično gledamo na leto 1983.

Na koncu bi v imenu družbeno-političnih organizacij in samoupravnih organov zaželel vsem srečno, uspešno in mirno leto 1983."

Glavni direktor delovne organizacije Marjan Dvoraček je nato kolektivu podal oceno poslovanja za leto 1982. Dejal je, da so poslovni rezultati dobri in, da je kolektiv posloval uspešno. Poslovne rezultate je ilustriral z vrsto zgornjih podatkov, ki pričajo o dvigu storilnosti, celotnega prihodka, dohodka in ostanka dohodka.

Za leto 1983 pa ocene kažejo, da bliskovite rasti sicer ne bo, da pa so dani vsi pogoji, da tudi v tem letu uspešno poslujejo, seveda ob prizadevanju vseh. Stabilizacija namreč zahteva več napora, večjo ažurnost in tudi večjo gibčnost vsakogar.

Predsednik Skupščine občine Ljubljana Center, Albin Vengust je za tem podelil državna priznanja in sicer: red dela z zlatim vencem Marjanu Dvoračku in pokojnemu sodelavcu Stojanu Vidmarju, red republike z bronastim vencem Antonu Riharju, medaljo dela Mariji Setničar.

Albin Vengust je pohvalil delovanje Iskre na področju občine Center. Ta vrsta industrije namreč danes stopa na

(Nadaljevanje na 10. strani)

Dobitniki državnih odlikovanj s predsednikom Albinom Vengustom. (Manjka Stojan Vidmar, ki je umrl pred meseci.)

Jubilanti dela.

Investovi upokojenci.

4. SEJA DELAVSKEGA SVETA IEZE

Z visoko storilnostjo nad recesijo

V četrtek 23. decembra je bila zadnja seja DS IEZE. Glavna točka je bila po vsebini ocena poslovanja v letu 1982 in ocena načrtov za leto 1983. Delegati so z velikim zadovoljstvom ugotovili, da je bilo leto 1982 uspešno in da daje dober štart za leto 1983. Pregledali so tudi delo delavske kontrole, sprejeli so Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev OD v SOZD Iskra.

Najdlje so se delegati zadržali pri razpravi o lanskem poslovanju in proizvodnji. Zgovorni podatki o delu in prizadevanjih kažejo, da so lahki proizvodni načrt uresničili z 99% — 100%. To je verjetno prvič v zgodovini IEZE, da je vseh 100% proizvodnje uspelo realizirati. Seveda pa ni proizvodnja tekla v vseh TOZD enak. Nekje je bilo bolje, tako da so načrte precej presegli, v nekaterih TOZD pa so ostali pod programi, čemur je bilo največ krivo pomanjkanje materialov v nekaterih obdobjih leta.

Tako ocena kaže, da so naredili 27% več kot leto poprej, ob le 100 več zaposlenih, kot v začetku leta. Slabše pa je z izvozom. Dosegli so le 86% realizacije načrtov, spodbudno pri tem pa je, da je bil kljub vsemu izvoz daleč večji, kot leto poprej in da so konvertibilni izvoz realizirali s 100%.

Da niso dosegli predvidenega izvoza, je največ kriv padec cen na svetovnem trgu. Količinsko so torej morali izvoziti mnogo več, da so vrednostno dosegli 86% predvidenega izvoza.

Proizvodni načrt za leto 1983 kaže, da bodo pogoji gospodarjenja približno taki kot lani. Žal pa je plan vse preveč ocena. Premalo je znanih parametrov gospodarjenja v letu 1983.

IEZE kot velik izvoznik pa tudi porabnik uvoženih surovin tako ne ve, v kakšnih pogojih bo teklo delo. Delegati so menili, da bi morala širša družbena skupnost pravočasno poskrbeti za jasne pogoje dela. Le tako bi bilo mogoče realno načrtovati in seveda tudi delati.

Razpravljalci so menili, da so osebni dohodki v Iskri IEZE še vedno prenizki, zlasti glede na strmo rast izvoza in proizvodnje. Zaradi nizkih osebnih dohodkov izgubljajo dober strokovni kader, kar je navadno težko nadomestiti v proizvodnji in pripravi dela.

Sprejeli so tudi sklep o obrestni meri za devizna posojila znotraj delovne organizacije in sicer ta znaša 16%. V primeru dogovora za dinarsko plačilo deviznega dolga pa je količnik izvozne stimulacije 3,4 uradne cene deviz.

Delavski svet je zelo trdo prijel nekatere delegate, ki so na prejšnje seje prišli brez stališča svojega kolektiva in primer, ko delegat ni prišel na sejo Odbora za gospodarjenje. Delegati so menili, da je tako le preveč ovirano delo samoupravnih organov, kar je v resnem gospodarskem trenutku popolnoma nedopustno.

KF

Na seji DS DO IEZE.

SOZD ISKRA IZOBRAŽEVALNI CENTER LJUBLJANA

razpisuje:

TEMELJNI SEMINAR ZA PRIPRAVO OPRAVLJANJA STROKOVNEGA IZPI-TA DELAVCEV ZA DELO V ZUNANJETRGOVINSKIH POSLIH

v času od 14. — 26. III. 1983

Delavci, ki opravljajo posle zunanjetrgovinskega prometa morajo imeti po zakonu o prometu blaga in storitev s tujino ustrezno strokovno izobrazbo in morajo izpolnjevati druge pogoje, ki jih določi Gospodarska zbornica Jugoslavije v sporazumu z gospodarskimi zbornicami republik in avtonomnih pokrajin (Ur. list SFRJ 9/78). Za delavce, ki so dolžni opraviti strokovni izpit organiziramo kot pripravo za izpit razpisani seminar.

Opravljeni strokovni izpit, ki je pogoj za delo v zunanjetrgovinskih poslih, je hkrati tudi POGOJ ZA VPIS V 5. ZUNANJETRGOVINSKO ŠOLO V ISKRI!

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM:

- zunanjetrgovinsko poslovanje,
- zunanjetrgovinski in devizni režim SFRJ,
- pravni posli v zunanji trgovini,
- plačilni promet s tujino,
- mednarodni transport in transportno zavarovanje,
- carina in carinsko poslovanje,
- družbeno politične in družbeno ekonomske osnove ureditve SFRJ ter družbena zaščita.

ČAS IN KRAJ:

Seminar se bo začel 14. III. 1983 v Radencih, v hotelu RADIN in bo trajal do 26. 3. 1983.

NOSILEC PROGRAMA:

Gospodarska zbornica Slovenije z izvajalci: VEKŠ, Maribor, Ekonomska fakulteta, Ljubljana in DU Boris Kidrič.

CENA:

Cena seminarja je 6.500.- din. Navedeni znesek bodo TOZD in DSSS vplačale na naslov: Gospodarske zbornice, na podlagi podpisane prijavnice kandidata. Plačilo penzijskih in potnih stroškov uveljavljajo kandidati v svoji organizaciji. Cena za opravljanje strokovnega izpita znaša 1.800.- din.

PRIJAVE:

Prijavnice naročite na telefon 061/222-212, oz. v Izobraževalnem centru SOZD Iskra, Ljubljana, Trg revolucije 3/XI in izpolnjene vrnite na isti naslov, najkasneje do 11. 2. 1983. Kasnejših prijav v nobenem primeru ne bomo mogli sprejeti.

Delovno in slavnostno srečanje delavcev TOZD SEM

Šik pred novim letom se je srečal delovni kolektiv TOZD Specialnih elementov in materialov ob svoji osmi obletnici ustanovitve te tovarne. Ta mladi kolektiv je v preteklem letu dosegel pomemben napredek na gospodarskem in tehnološkem področju. Zato so na tem slavnostnem zboru delovnih ljudi z veseljem sprejeli oceno poslovanja in pozdravili načrte, ki gredo smejeje zlasti v izvoz.

Slavnostni zbor delovnih ljudi so imeli zadnji delovni dan v lanskem letu. Zbrali so se v delovnih prostorih na Tržaški cesti. Del proizvodnje — tračna jedra in transformatorsko dejavnost imajo namreč v Kotnikovi ulici.

Zborovanje je začel predstavnik

sindikata, ki je dejal, da je kolektiv lahko ponosen na delovne in poslovne uspehe leta 1982, saj se je izvoz podvojil in tudi storilnost je narasla.

Besedo je nato povzel direktor Anton Polajnar. Nanizal je vrsto ilustrativnih podatkov, ki dokazujejo, da so narasli produktivnost, celotni prihodek in dohodek. Tudi ostanek dohodka je temu sorazmeren. Osební dohodki zaposlenih pa so sorazmerni delovnim učinkom, to se pravi, da so kar dobri.

Pred kolektivom TOZD SEM (Specialni elementi in materiali) je v letu 1983 vrsta pomembnih nalog. Prva je investicija v strojno opremo, ki bo omogočila razširitev proizvodnega programa tudi na izdelke, ki jih pri

Jubilanti dela v TOZD SEM.

Krvodajalci iz TOZD SEM.

Upokoјenci TOZD SEM.

SOZD Iskra
Izobraževalni center
Ljubljana

razpisuje STROKOVNO RAZPRAVO:

O mednarodnem gospodarskem sistemu

v sredo 19. januarja 1983

Strokovna razprava je namenjena predvsem udeležencem 1., 2. in 3. Zunanjetrgovinske šole v Iskri ter vsem samostojnim nosilcem poslov v zunanjetrgovinski dejavnosti Iskre.

VSEBINA STROKOVNE RAZPRAVE:

Razprava sodi v okvir izpopolnjevanja strokovne izobrazbe delavcev, ki opravljajo odgovornejša dela in naloge v mednarodnem sodelovanju Iskre.

Osnova za razpravo je sintetična "knjiga našega časa", analitično delo o svetovnem gospodarstvu in o novem svetovnem gospodarskem sistemu: "MEDNARODNI GOSPODARSKI SISTEM" enega tistih redkih ustvarjalnih avtorjev, ki so imeli to srečo, da so tako rekoč vse življenje bolj ali manj kot redno delovno obveznost opravljali to, kar je bilo predmet njihovih znanstvenih raziskovanj.

ČAS IN KRAJ:

Strokovna razprava bo v sredo 19. 1. 1983 ob 14. v Cankarjevem domu, Ljubljana, Trg revolucije (Mala dvorana, vhod iz Trga revolucije).

Strokovno razpravo bosta vodila avtor knjige

dr. Janez STANOVNIK, izvršni sekretar ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo in

dr. Ivo FABINC, rektor Univerze v Ljubljani.

Na razpravo smo vabili tudi vrsto predstavnikov organizacij Iskre.

Strokovna razprava bo obenem srečanje treh generacij udeležencev Zunanjetrgovinske šole v Iskri. Zato prosimo, da se razprave zanesljivo udeležijo in izpolnijo prijavnico pošljejo najkasneje do 17. 1. 1983 na naslov: Izobraževalni center SOZD Iskra, Ljubljana, Trg revolucije 3, etaža 11, Mariji Kristan.

Prijavnice lahko naročite na tel. št. 061/222-212.

nas nujno potrebujemo, a jih še uvažamo.

Treba bo sprejeti medse novih nad 50 sodelavcev z novimi programi. Ta delovna skupina se je pred tedni na referendumu priključila TOZD SEM. No, pa o tem obširneje drugič.

Velika delovna naloga TOZD SEM je tudi vse večje usmerjanje v izvoz. Pred dvema letoma so naredili prve poskuse na svetovnem trgu in ugotovili velike možnosti — in jih seveda tudi izkoristili.

Tako so v letu 1982 izvozili že lepe procen te svoje proizvodnje in to po največini na konvertibilni trg. Zlasti lep posel so naredili s tračnimi jedri, ki bi jih lahko izvozili še daleč več, če bi jim zmogljivosti to dopuščale. Prav z izvozom pa so imeli največ težav. Ob nerednih dobavah materialov, so pogostokrat lovili ure in čas, da so obveznosti v redu uresničevali. Pomagali so si tudi z uvajanjem druge izmene, večkrat pa so delali tudi po 10 in več ur pa ob sobotah in nedeljah.

Ob vsem tem pa kolektiv najde tudi možnosti, da poskrbi zase. Tako imajo lepo hišico na Pokljuki, ki jo s pridom uporabljajo poleti in pozimi. Tudi na morju imajo nekaj ležišč v Počitniškem domu v Poreču. Tu je lani letovala vrsta sodelavcev. Sindikat pa je poslal na preventivno okrevanje sodelavce, ki delajo pod težjimi pogoji.

Načrti za leto 1983 kažejo, da se tempo v proizvodnji in razvoju ne bo zmanjšal, ampak bo celo hitrejši. Direktor Polajnar je sodelavcem obljubil celo boljše rezultate, seveda ob tako marljivem in zagnanem delu, kot je bilo v letu 1982.

Sledila je podelitev jubilejnih nagrad sodelavcem. Prejeli so jih:

za 30 let dela v Iskri: Dušan Juvancič,
za 20 let: Mihaela Šuštaršič,
za 10 let: Irena Stritih, Andrej Kavčič in Dominik Perko.

V TOZD SEM-že leta vodi sindikat akcijo za prostovoljno darovanje krvi. Zato niso redki krvodajalci, ki so to tekočino življenja dali že po 10 krat, 20 krat in nekateri nad 30 krat. Krvodajalce je "pozdravil sekretar Rdečega križa občine Vič-Rudnik prof. Alojzij Bertoncelj. Posebej je poudaril, da je dati kri najbolj humano" človekovo dejanje, saj da sočloveku v nesreči del samega sebe. Doslej so dali kri petkrat: Majda Rihar, Peter Gornik, Magda Adriančič in Katarina Černič. Desetkrat so dali kri: Andrej Pristavec, Alojz Kerin in Albina Pečar. Nad tridesetkrat pa so darovali kri: Franc Miklavčič, Božo Verbič in Angelca Velikovrh.

Slavnost so zaključili z malico in ob dobri kapljici posedeli v pozno popoldne.

Odlikovanja sodelavcem Invest servisa

(Nadaljevanje z 9. strani)

čelo svetovnih dosežkov tehnike. Poleg tega pa mnogo prispeva k avtomatizaciji industrije, prometa in domače tovarne opremlja z računalniško tehniko.

Predsednik sindikata, predsednik delavskega sveta in glavni direktor ter sekretarka ZK Marija Korparjeva so nato sodelavcem razdelili priznanja in nagrade ob delovnih jubilejih:

za 20 let: Sergeju Jeršinu,

za 10 let: Francu Cimermanu, Janezu Cerku, Ludviku Debevču, Primožu Filipiču, Anici Hren, Milanu Jerantu, Mariji Korpar, Vesni Oberč, Milanu Osredkarju, Jožetu Pirihu, Martini Škarjot, Rozaliji Vidmar in Jožefi Zajec.

Po tem so sodelavci ostali na skupni malici in ob kozarcu pijače. Živahno in prijetno je bilo do poznega večera.

K. F.

POPRAVEK

ISKRA COMMERCE DS SKUPNE SLUŽBE

V objavi potrebe po administratorju dne 23. 12. 1982 smo objavili, da je delo za nedoločen čas. Pravilno je: delo je za določen čas (8 mesecev).

ODMEVI IN MNENJA

Akcije »na horuk« ne bodo rešile stanovanjskih problemov mladih

Slabo poučeni in senzacionalistični novinarji pa ne le, da tega ne rešujejo, ampak tudi ničesar ne prispevajo k razreševanju le-teh. Že uvodoma moramo pojasniti, da predlagatelji in sklicatelji s predlogom pravgotovo niso imeli slabih (in pijanih) namenov problematiko zapeljati na slabi tir. Ker vemo, da samo dobra volja, brez podkrepljenih informacij in znanja ni nikoli nič prinesla, smo se že sami zavedali, da je v 14 dneh nemogoče pripraviti kvalitetno problemsko konferenco. Zavedali pa smo se tudi, da je treba probleme začeti reševati, da pa se ob pomoči vseh (očitno tu novinarji niso zainteresirani) da tudi kvalitetno in uspešno zadevo pripraviti. "Dobro seznanjeni" delegat, je tudi že sam ugotovil, da je bila informacija nepopolna (sicer nikoli ni trdil, da bodo pravilniki sprejeti na novoletno noč in je o tem seznanil sklicatelje problemske konference, zato so se tudi odločili, da jo lahko predstavijo na kasnejši datum.

Strinjam se z avtorjem članka, da je pri nas družba organizirana. Vendar kljub temu

marsikatero problematiko le nismo sposobno reševati, kar se novinar lahko prepriča, če pogleda, koliko mladih je brez stanovanja in zaposlitve. Mogoče je prenatrženost, s katero smo se hoteli lotiti problema res izpadla neresno, vendar še vedno ne vem, kaj tako skrbi avtorja članka, da se je celo spustil v osebne žalitve in sklicatelje imenoval razgrete šank-revolucionarje. Mi smo stvar vzeli resno (mogoče neizkušeno) in očitno je vzel novinar vso stvar za šalo. Ali bomo povrnili izgubljeno zaupanje pa je predvsem odvisno od uspešnosti dela komisije in ne od tega, da se nekateri spuščajo v polemike ali so avtorji resni ali neresni, pijani ali trezni.

Se opomba: tekst je bil pisan za delovno mizo in ne v gostilni!

Vsem sodelavcem v ISKRI želim uspešno novo leto in upam, da bodo predvsem mladi na drugačen način, kot to počno nekateri novinarji, prispevali k plodovitejšemu reševanju naših skupnih problemov.

Jože Pirce

POJASNILO AVTORJA:

Lep slovenski pregovor daje vedeti, da mačka zavili, ko ji stopiš na rep. Izgleda, da se nekaj podobnega dogaja tudi s tovarišem, ki se je čutil poklicanega, da "z ognjem in mečem" skrha ost kzerije z naslovom "Akcije na horuk itd." Kako naj bi si drugače pojasnil dejstvo, da v svojem sicer resnično ognjevitem in vznesenem odgovoru ni uspel povedati nič takega, kar bi (neobremenjeno) braktvo lahko prepričalo o zlonamernosti hotenj spodaj podpisanega novinarja? Mogoče z neprijetno resnico, da bi tudi njegove vrstice lahko podčrtali z rdečo barvo, ki naj označi višji ton govornika? Tako je menda storil eden od članov britanskega Spodnjega doma, ob robu tek-

sta pa je pripisal še opombo: kjer je besede rdeče podčrtano govori glasneje, kot nimaš argumentov!

Da pa polemike le ne bi razvlekli na dolgo in široko le še nekaj besed. Prav ničesar, kar je "sporni" sestavek označil za črno ne morem prepleškati z belo barvo. Kljub (glasno izraženi) volji "prizadetega", ki pa je v gnevu najbrž pozabil dobre prebrati kritizirani prispevek ali pa si je zgolj želel s prakso utrditi moč svoje pisane besede?

Sogovorniku se zahvaljujem za novoletno čestitko in mu želim še veliko plodnega dela v vrstah ZSMS, kamor se bom z veseljem vključil tudi sam, če bom le lahko korigisten...

Stane Fleischman

POTREBE PO SODELAVCIH

Na tem mestu bomo redno objavljali vsa prosta dela in naloge v Iskri, tako za redno delo kot za sodelovanje v občasnih projektno zasnovanih nalogah v okviru SOZD ali posameznih DO. Prav tako bomo v skladu z 89. členom samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD objavljali sproščene sodelavce, ki jim v TOZD oziroma Delovni skupnosti ne morejo zagotoviti ustreznega dela ter tiste, ki sami želijo menjati delo, bi pa radi ostali v Iskri. Objavljali bomo tudi razpis za vodilna in vodstvena dela in naloge. V glasilo, ki izhaja ob petkih bomo objavili vse potrebe, ki bodo prispele k nam do vključno vsakega ponedeljka.

Objave zbira in ureja: Judita Bagon, SOZD Iskra DSSS, Trg revolucije 3, Ljubljana, Š 11, telefon 213-213, int. 21-25.

OBJAVE

ISKRA ŠIPO-TOZD ANTENE, VRHNIKA

1. Tehnolog I

Pogoji: — visoka izobrazba strojne tehnološke smeri ter 2 leti delovnih izkušenj — poskusno delo traja 3 mesece

2. Razvijalec II

Pogoji: — srednja izobrazba elektro smeri šibki tok ter 2 leti delovnih izkušenj pri ustreznih delovnih nalogah — poskusno delo traja 2 mesece

3. Vodja vzdrževanja

Pogoji: — srednja strokovna izobrazba strojne smeri — poskusno delo traja 2 mesece

4. Orodjarja — za izdelavo orodij za brizganje plastike ter rezilnih orodij

5. Rezkalca

Pogoji: — pod 4 in 5 — KV orodjar oziroma rezkalec ter 3 leta delovnih izkušenj

— poskusno delo traja 2 mesece

6. Vzdrževalca

Pogoji: KV strojni ključavničar ter 3 leta delovnih izkušenj pri ustreznih delovnih nalogah

— poskusno delo traja 2 mesece

7. Kontrolorja procesa

Pogoji: — poklicna elektro šola — šibki tok ter 4 leta delovnih izkušenj

— poskusno delo traja 2 mesece

8. Elektromehanika II. (dva delavca)

Pogoji: — poklicna elektro šola — šibki tok ter 3 leta delovnih izkušenj

— poskusno delo traja 2 mesece

9. Vrtar — čuvaj

Pogoji: — osemletka

— zaželeno je, da ima tečaj iz gajšilstva

— poskusno delo traja mesec dni

Za opravljanje delovnih nalog pod 4, 5 in 6 sprejmemo tudi začetnike.

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov Iskra Tovarna antenskih naprav Vrhnika, Idrijska c. 42.

DO ŠIROKA POTROŠNJA, TOZD RADJUSKI SPREJEMNIKI SEŽANA

Skladno z določili statuta delavski svet

razpisuje

naslednja dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za obdobje štirih let.

1. VODJA RAZVOJNEGA SEKTORJA

Pogoji:

Visokošolska izobrazba elektro stroke, šibki tok in 5 let delovnih izkušenj ter moralno politična primernost.

Kandidate vabimo, da pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev na naslov: ISKRA TOZD Tovarna radijskih sprejemnikov, Sežana, Partizanska 82, v 15 dneh od dneva objave v Primorskih novicah. Priporočena oddaja na pošti se šteje kot direktna oddaja v TOZD.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po preteku roka za vložitev prijave.

Omilitev prostorske stiske

Težave našega in svetovnega gospodarstva ne smejo zavreti stalne rasti proizvodnje, izvoza in splošnega razvoja Iskrinih organizacij. Vlaganja v nove objekte pomenijo pomemben dejavnik za uresničitev razvojnih načrtov.

Zaradi občutne prostorske stiske se je Iskra Kibernetika odločila za naložbo v nadzidek aneksa nad objektoma 8 in 11, proizvodne površine Tovarne števecv sedaj v veliki meri zasedajo pisarne.

V novo zgrajene prostore se bodo v februarju preselile strokovne službe števecv in del služb delovne skupnosti ATS iz nekdanjega "internata". V novih prostorih s skupno površino 1400 kv. metrov bodo povečane in obnovljene tudi garderobe, sanitarije in jedilnica, večji prostor bo namenjen za demonstracijo izdelkov Tovarne števecv in seminarje za kupce. Posredno pa bo proizvodnja števecv s tem pridobila nekaj dragocenih površin.

Zaradi konstrukcije obstoječih objektov je prišla v poštev gradnja nadzidka s kovinskimi elementi, ki jih izdeluje TRIMO Trebnje. Dela je izvajal Gradbincev Kranj, Stol Kamnik pa bo prostore opremil s funkcionalno opremo. Tehnični pregled in prevzem objekta bo predvidoma 26. januarja.

Lani je bila adaptirana čistilna naprava v Savski Loki, pred kratkim so

stekla gradbena dela za podaljšek objekta 46.

Letos bo zgrajeno tudi novo skladišče kemikalij. V polnem teku so priprave na obsežno investicijo za razširitev proizvodnje Tovarne števecv. Dosedanjí rezultati na področju investiranja v nove objekte bodo nekoliko omilili veliko prostorsko stisko v Iskri Kibernetiki, uspešna realizacija načrtovanih vlaganj pa bo zagotovila možnosti za večjo proizvodnjo, uvajanje sodobnih tehnologij in hitrejši izvajanje novih izdelkov.

Alojz Boc

Kibernetika dobiva lepšo podobo.

Iskra na sejmu kondenzatorjev v Bombayu

Decembra lani je bil v Bombayu mednarodni specializirani sejem kondenzatorjev. Prvič se ga je udeležila tudi Iskra, in to s programom na metalizirani foliji, ki jo zdaj semiška tovarna metalizira na elektrolitskih, keramičnih in metal-film kondenzatorjih.

Na sejmu se je semiška Iskra predstavila v sodelovanju z Iskro Commerce in ljubljanskim Intertradom, ki ima svojo firmo Yugointraco v Bombayu. V treh dneh, kolikor je trajala ta sejemska prireditel, so obiskovalci, v glavnem iz Indije, pokazali na naši stojnici največ zanimanja za kondenzatorje na foliji in pa za strojno

opremo — od navijalnih do testnih strojev za linijo metal-poliesterskih kondenzatorjev.

Tovarna iz Semiča je dala na sejmu največji poudarek prav prenosu tehnologije in pa dobavi strojev, ki se jih danes v Semiču sposobni izdelati za linijo, na primer metal-poliesterskih ali metal-polikarbonatnih kondenzatorjev.

Iz Iskre se je sejma udeležil Samo Sonnenwald, ki je v Iskri Commerce vodja Sektorja za trženje z jugovzhodno Azijo. Takole je ocenil Iskrin nastop: "V Indiji je izredno težko uspeti s klasično prodajo zaradi izredno visokih carin in pa tudi domače proizvodnje, saj imajo mnogo, resda razdrobljenih, tovarn kondenzatorjev. Na sejmu v Bombayu smo navezali stike z več kot 130. končnimi koristniki in smo si lahko ustvarili pravilno sliko o položaju na indijskem tržišču kondenzatorjev. Kakšnih otipljivejših rezultatov še ni, pričakujemo pa jih konec leta. Takoj zdaj bomo začeli pošiljati v Indijo vzorce folije ter pripravljati tehnično dokumentacijo strojev. Iskra

ZAHVALI

Za lepa spominska darila, ki sem jih dobila ob odhodu v pokoj od mojih sodelavcev in sodelavk popoldanske izmene, se vsem iskreno zahvaljujem. Hkrati vam želim veliko uspehov in osebne sreče v novem letu.

Milka Bajželj.

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem ERO, posebno oddelku ožobčanja, za prejeta darila in prijetno slovo. Hvala tudi družbenopolitičnim organizacijam za priznanje, knjižno darilo in pozornost ob slovesu.

Vsem sodelavcem Iskre pa želim še veliko delovnih uspehov ter srečno novo leto 1983

Ivan Bajželj

Sklepi 4. zasedanja DS SOZD Iskra (27. 12. 1982)

DS potrdi sklepe 3. zasedanja DS SOZD Iskra z dne 29. 9. 1982 in sprejme na znanje informacijo o izvršitvi in izvajanju sklepov.

Na osnovi podanega poročila sekretarja DS Jasta Marcona o sprejemanju samoupravnih splošnih aktov SOZD Iskra določenih na 13. zasedanju dne 21. 4. 1982 s sklepom št. 165, 166 in 167 ter na 2. zasedanju dne 25. 6. 1982 s sklepom št. 27 in predloženega gradiva ter sprejetega stališča na kolegiju sekretarjev DO, sprejme DS soglasno naslednje sklepe:

1. DS meni, da se obveznosti iz Sporazuma o medsebojni delitvi soustanoviteljskih pravic in obveznosti, ki jih ima udeleženka Iskra — Industrija širokopotrošnih izdelkov, n.s.o. Škofja Loka iz samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za izgraditev tovarne TV barvnih katodnih cevi (Niš nov. 78) in iz aneksa k temu sporazumu (Niš — julij 79) ter iz Samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za pokritje investicije in obratovalnih stroškov poslovnega letala, uporabljajo za vse udeležence, ki so navedene sporazume sprejele. Hkrati pa predlaga kolegiju poslovnih organov DO, da na svoji prvi seji oblikuje predlog o načinu financiranja obveznosti, ki izhajajo iz obeh sporazumov za tiste TOZD oz. DO, ki jih niso sprejeli.

2. DS ugotavlja, da so Aneks k samoupravnemu sporazumu o namenskem združevanju in vlaganju sredstev v projekt Mikroelektronika sprejele vse udeležence

3. DS podaljša rok za izvedbo postopkov sprejemanja Samoupravnega sporazuma o skupnem upravljanju lastnih in mešanih podjetij ter predstavništev v inozemstvu v DO Široka potrošnja do 28. 2. 1983.

Na osnovi podanega poročila predsednika komisije za ugotavljanje izida referendumov v SOZD Iskra Jožeta Goloba o sprejemanju predlogov samoupravnih sporazumov s področja delitve po delu določenih na 4. zasedanju dne 26. 11. 1980 s sklepom št. 53 in na 13. zasedanju dne 21. 4. 1982 s sklepom št. 163 ter predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednje SKLEPE:

1. DS ugotavlja, da je Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za skupno porabo v SOZD Iskra in Samoupravni sporazum o spodbujanju in vrednotenju ustvarjalnega dela v SOZD Iskra sprejet še v preostalih TOZD, ki so sporazuma prvič zavrnile in je tako veljavno sprejet v vseh TOZD in enovitih DO v SOZD Iskra.

2. DS ugotavlja, da je Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka v SOZD Iskra sprejet v vseh TOZD iz DO Avtoelektrika, ki so sporazum prvič zavrnile ter da ponovno glasovanje v TOZD MSO in DO Telematika ni uspelo. Navedeni samoupravni sporazum se uporablja v vseh TOZD in enovitih DO, razen v TOZD MSO.

DS ponovno razpisuje glasovanje na referendumu v TOZD MSO o predlogu Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka v SOZD Iskra v enakem besedilu kot je bil določen na 4. zasedanju dne 26. 11. 1980 s sklepom št. 53/2.

Rok za izvedbo referenduma je 28. 2. 1983. DO ZORIN pripravi obrazložitev spornih členov pred ponovno obravnavo v TOZD MSO in sodeluje v postopku javne obravnave in sprejemanja sporazuma.

3. DS ugotavlja, da o spremenjenem in dopolnjenem predlogu Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke v SOZD Iskra, postopek sprejemanja še ni zaključen v vseh TOZD in enovitih DO, zato podaljša rok do 28. 2. 1983.

DS sprejme na znanje informacijo predsednika komisije SOZD Janka Sekirnika o nadaljnjem uresničevanju sanacijskega programa v DO Elektrovezve ter podpira predlog nadaljnjih aktivnosti SOZD predvsem pri organizaciji DO in novih TOZD, kreditiranju v začetni fazi, kadrovske pomoči, prestrukturiranju programov in programski usmeritvi ter pri realizaciji investicij in proizvodnje za program RRU.

DS sprejme na znanje informacijo direktorja DO Mikroelektronika Iva Baniča o nadaljnjem izvajanju sanacijskega programa oz. poslovanju v DO Mikroelektronika.

Na osnovi podane obrazložitve člana KPO SOZD Zorana Poliča, predloženega gradiva in predloga Odbora za gospodarjenje in dohodkovne odnose, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS sprejme Poročilo o poslovanju SOZD Iskra od 1. 1. do 30. 9. 1982 in ugotavlja, da so se rezultati gospodarjenja v tretjem trimesečju nekoliko poslabšali glede na polletne rezultate, vendar se z izjemo akumulacije še vedno zadovoljivo gibljejo v okviru planiranih proporcev za leto 1982.

Na osnovi teh gibanj so že sprejeti tekoči ukrepi, posebno na področju izvoza, oz. se ukrepi ustrezno vključujejo v pripravo planske politike za leto 1983.

Na osnovi podane informacije člana KPO SOZD Zorana Poliča o pripravah Letnega programa SOZD Iskra za leto 1983 in ugotovitve, da bo prišlo pri sprejemanju le-tega do manjše zamude ter predloga Odbora za gospodarjenje in dohodkovne odnose, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS ugotavlja, da je potrebno za delovanje organizacij skupnega pomena in izvajanje nalog skupnega pomena zagotoviti kontinuiteto financiranja od 1. 1. pa do sprejetja Letnega programa 1983. Zato predlaga, da podobno kot v preteklosti, poteka financiranje v prehodnem obdobju na osnovi programov iz Letnega programa 1982, upoštevaje mesečne zneske v višini 1/12 vrednosti iz leta 1982.

Po sprejetju Letnega programa 1983 pa se izvede poračun na osnovi delilnika v skladu s Samoupravnim sporazumom o temeljih plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje 1981—1985.

Na osnovi podane informacije člana KPO SOZD Zorana Poliča, predloženega gradiva in predloga Odbora za gospodarjenje in dohodkovne odnose, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

Telemehanske naprave TM-15

Med zanimive Iskrine naprave, ki jim ni težko najti kupca na domačem trgu in za katere velja, da jih v Jugoslaviji nihče ne dela za določene potrebe tako specializiranih in cenjenih, sodijo tudi telemehanske naprave TM-15.

Vendar pa kakor je res, da lahko naši družbi z njimi prihranimo precej deviznih sredstev, ki bi jih sicer morala odšteti za nabavo tujih tovrstnih aparatov, je tudi res, da jih kljub samo 7% uvoženega repromateriala v njihovi prodajni ceni težko proizvajajo, saj si je s profesionalno elektroniško marsikdaj težko zaslužiti dovolj konvertibilnih deviz za repromaterial.

Slednje velja tudi za TM-15, ki ga proizvajajo že štiri leta in katerih proizvodnja je bila zadnji dve leti zaradi pomanjkanja deviz že resno ogrožena. Konec lanskega leta pa so naredili tudi pomembnejši korak v izvoz, ko so prek DO Avtomatike podpisali pogodbo za 270.000 dolarjev, odprle pa so se jim še nadaljnje možnosti izvoza.

Naš sogovornik je to pot vodja RR oddelka za telegrafijo v TOZD TTS, Matjaž LESKOVŠEK. Povemo naj še, da je razvoj bistvenega dela telemehanskih naprav TM-15 s kreditom sofinanciral Raziskovalna skupnost Slovenije. Za to uspešno inovacijo so leta 1979 prejeli nagrado Sklada Borisa Kidriča poleg Matjaža Leskovška tudi Mirko Curk, Desanka Jagarinec in Franc Boje.

Najprej nekaj besed o TM-15. Nam jo lahko predstavite?

Namenjena je za prenos komand, signalizacij, alarmov in meritev za daljinski nadzor in upravljanje industrijskih, telekomunikacijskih in drugih objektov, brez tehničnega vzdrževalnega osebja. Iskra je že pred več kot 15 leti začela proizvajati doma razvit telemehanski sistem TME-10, danes DO Avtomatika že uspešno proizvaja domač teleinformacijski sistem TI-30 na mikračunalniški osnovi in tudi nekateri drugi jugoslovanski proizvajalci v sodelavi s tujimi partnerji proizvajajo mikračunalniške teleinformacijske sisteme, kot sta Rade Končar in Energoinvest.

Zakaj pri tolikšni ponudbi še telemehanske naprave TM-15, ki delujejo

(Nadaljevanje na 12. strani)

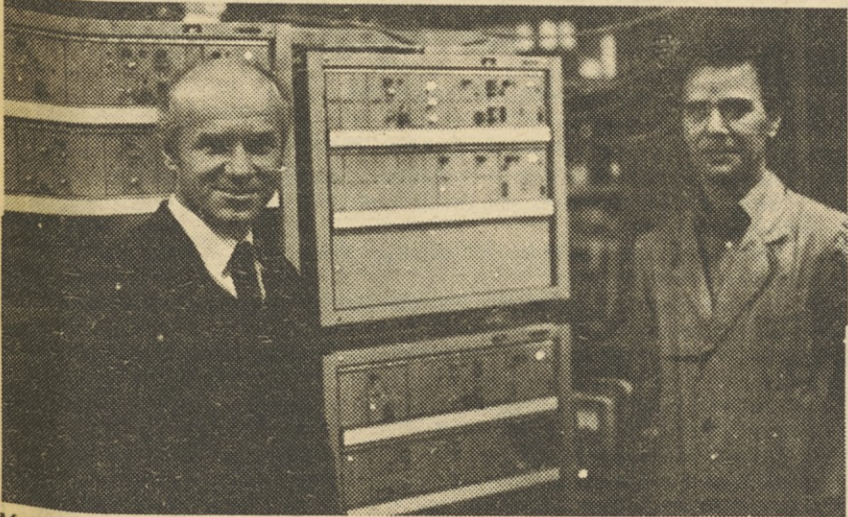
OBCNI ZBOR PLANINSKE SEKCIJE DO ISKRA KRANJ

bo v petek, 21. januarja ob 18. v dvorani DPO (nad menzo) z naslednjim dnevnim redom:

1. izvolitev organov zbora
2. poročila
3. razprava o poročilih
4. program izletov za leto 1983

zaključek s predvajanjem dia.

Prijatelji planin vabljeni!

Matjaž Leskovšek in Mirko Curk ob TM-15.

Zrelo za stečaj?

Nedeljski dnevnik je objavil 9. januarja v rubriki "Mnenja in stališča drugih" prispevek bivšega sodelavca Iskre Igorja Stiškovskega. Pisec začenja sestavek takole:

"Po televiziji so sporočili (sredi novembra lani), da je Iskrina tovarna radijskih sprejemnikov pred stečajem. Kot vzrok so omenjene gospodarske težave, upadanje produktivnosti dela itd. Ta novica me je posebej presenetila, ker so mi razmere v tej tovarni že dolgo precej dobro znane.

Rojstvo tovarne v Sežani sega nekako v leti 1954 do 1955, ko je bila tovarna ustanovljena kot montažni obrat..." itd. in nadaljuje z zgodovinskimi podatki, dokler se ne ustavi ob letu 1969, ko so ga povabili k sanaciji tovarne. Tod so našeti podatki iz takratnega sanacijskega programa in končuje:

"A, če sedaj, po tolikih letih — 12 jih je bilo — ponovno ugotavljajo, da je tovarna zrela za stečaj, se upravičeno sprašujem, kdo je odgovoren za to?"

Ugotavljati razloge za sedanjí težak položaj tovarne sprejemnikov v Sežani na temelju 13 let starih podatkov je nesmiselno, ker preprosto ni primerljivo z današnjo stvarnostjo. V času 13 let se je popolnoma spremenila elektronska tehnologija, ne samo pri nas, marveč po vsem svetu, tovarna je menjala proizvodni program, menjali so se tudi pogoji gospodarjenja, da o drugih (organizacijskih, kadrovskih itd.) spremembah niti ne govorimo.

Nesporno je, da se Sprejemniki spoprijemajo s hudimi problemi, ki so kompleksni in jih seveda ni mogoče razlagati in urejati v rubriki pisma bralcev, ob navrženi vesti v RTV in časopisu, da grozi tovarni stečaj.

V resnici tovarni sploh ne grozi stečaj. Že desetmesečni periodični obračun je izkazal, da ni negativnih (rdečih) števil pri poslovanju. Sedaj pa kaže, da je tovarna lansko poslovno leto zaključila — po mnenju direktorja tovarne Jožeta Sedmaka — celo s 700 milijoni starih dinarjev ostanka. Razloga za stečaj torej sploh ni.

Delavci Sprejemnikov so tako lahko povsem pomirjeni glede nadaljnega normalnega poslovanja tovarne.

Marjan Kralj

Prehitro in premalo utemeljeno tolmačenje dogodkov, ki jih (pre)kratki novinarski obiski lahko zasujejo tudi po svoje, je zopet povzročilo dvigovanje prahu na neprimernem kraju. Gre za prispevek Igorja Stiškovskega v Nedeljskem dnevniku, ki se na osnovi svojih zastarelih podatkov in ob "sekundiranju" premalo pretehtanega poročanja ljubljanske TV hše sprevrgel v malodane avtoritativno ugotovitve, da bi bilo Iskrino Tovarno radijskih sprejemnikov v Sežani najbolje kar zapreti (menda že pred leti). Tovariš, ki mu v žilah očitno še vedno teče nekaj Iskrine krvi, (drugače si ne bi mogli določeneje pojasniti, zakaj ga čevlji še vedno žuli na "zgodovinskem" kraju), je prav gotovo z najboljšimi nameni povzročil razburjenje in nemir v sežanski Iskri.

Naj ga potolažimo, da v delovni organizaciji Široka potrošnja, kamor ta temeljna organizacija sodi, že deluje skrbno izbrana

sanacijska komisija, ki ima jasno nalogo, da popelje Tovarno radijskih sprejemnikov v jasnejšo, bolj zanesljivo poslovno in socialno bodočnost. Komisija ima namen o svojem delu tudi poročati (že v eni od prihodnjih števil našega glasila) in to dovolj izčrpno in jasno. Občinski pravobranilec samoupravljanja v Sežani je ugotovil, da ni vzrokov za uvedbo družbenega varstva v sežanski Iskri, saj je poslovni obračun po desetih lanskih mesecih pokazal pozitiven rezultat. Splošne tržne in poslovne razmere pa vseeno terjajo določene spremembe v gospodarjenju Tovarne radijskih sprejemnikov. Kakšne in kakšni naj bi bili učinki teh sprememb pa v eni od prihodnjih števil glasila. Do takrat pa v ljudno naprosamo tovariša Stiškovskega naj nekoliko obrzda svojo radovednost, za kar mu bodo še posebej hvaležni vsi, ki jim ugled ene od Iskrinih temeljnih organizacij nekaj pomeni!

Stane Fleischman

Telemehanske naprave TM-15

(Nadaljevanje z 11. strani)
na principu takoimenovane ožičene logike?

Odgovor je preprost. Zato, ker so za namene, za kakršne so predvidene, bistveno cenejše od vseh drugih naprav na domačem tržišču. Predvidene so namreč za daljinski nadzor in upravljanje manjših objektov s sorazmerno majhnim številom komand, signalizacij in meritev, za kakršne so miniračunalniški sistemi predragi. Telemehanske naprave TM-15 zato dopolnjujejo ponudbo Iskre na tem področju. Če smo količjak pravilno ocenili potrebe tržišča, potem bi tržišče moralo sprejeti takšnih naprav več kot večjih in dražjih sistemov in bi možen zaslužek lahko šil v enakem velikostnem razredu kot za velike sisteme.

Telemehanske naprave TM-15 so namenjene za daljinski nadzor manjših in srednjih transformatorskih postaj (takšne zaenkrat tudi največ ponujamo in dobavljamo) za upravljanje malih HE, za daljinski nadzor telekomunikacijskih objektov (telefonskih central in radiorelejskih naprav), Telematika je svoje polumehanske končne centrale ISKRA 500 A opremila s TM-15 za daljinski nadzor delovanja, služijo za daljinsko upravljanje letaliških naprav, za upravljanje vodo-vodnih, naftovodnih, plinovodnih, toplovodnih in kanalizacijskih omrežij, za upravljanje RTV objektov, za

daljinski nadzor tunelov in drugih objektov vzdolž modernih avtocest, za daljinsko vključevanje UKV naprav, za daljinsko upravljanje elektrovlečnih in drugih objektov na železnici, za prenos alarmov od zaščitenih objektov do miličniških postaj in gasilcev, za daljinsko upravljanje naprav na površinskih kopih in v rudnikih premoga in rude in še marsikje drugod.

Kako deluje?

Na posamezni telegrafski kanal, ali modem priključimo enega, ali več (največ deset) 15-kanalnih oddajnikov, ki ciklično skenirajo stanje svojih petnajstih vhodov (ja/ne). Informacijo v serijski impulzni obliki sprejmejo na drugi strani zveze 15-kanalni sprejemniki, ki jo najprej trikrat preverijo, preden jo posredujejo svojim izhodom.

Na ta način lahko prek enega telegrafskega kanala, brez kakršnekoli možnosti napak prenašamo do 150 alarmov, ali signalizacij. Če 15 vhodov združimo v matriko 10 x 5, lahko prek vsakega 15-kanalnega oddajnika in sprejemnika prenesemo 50 komand.

Če pa 15-kanalnemu oddajniku dodamo analognodigitalni (A/D) pretvornik in dodatno multipleksorsko enoto, lahko prek vsakega 15-kanalnega oddajnika in sprejemnika prenašamo do 16 meritev v digitalni obliki, s točnostjo 0,2%. Na 15-kanalni sprejemnik priključimo D/A pretvornik in demultipleksor za analogni pri-

kaz 16 meritev (na kazalčnih instrumentih). Za prikaz meritev na digitalnih (številčnih) prikazovalnikih pa jih prej obdelamo z merilnim procesorjem, ki smo ga razvili iz Iskrinega mikroprocesorja Iskradata 1680 (za skupaj 128 meritev iz večjih nadzorovanih objektov). V sistemu telemehanskih naprav TM-15 je še precej drugih funkcionalnih enot.

Kako je z domačimi komponentami?

V telegrafskih kanalnih napravah, ki predstavljajo cca 30% TM-15, so po zadnji predelavi že skoraj samo domače komponente, funkcionalne enote iz družine naprav TM-15 pa so sestavljene v glavnem iz digitalnih integriranih vezij C-MOS, ki smo jih doslej v celoti uvažali, pričakujemo pa, da bo v kratkem prišla proizvodnja tovrstnih vezij v Ei Niš in s tem bomo še precej zmanjšali potrebo po uvozu.

Kako jih boste prodajali?

Predvsem v sodelovanju. TM-15 je namreč naprava, ki je nujna pri upravljanju določenih sistemov. DO AVTOMATIKA, s katero najtesneje sodelujemo, nam jih od vsega začetka ekstenzivno prodaja in vključuje v svoje projekte za elektrogospodarstvo ter za potrebe prometa in rudnikov. Potem je tu DO ISKRA DELTA, ki jih namerava vgrajevati kot periferne enote, ENERGO INVEST — VAR-NOST iz Zagorja jih uporablja v kontroli koncentracije eksplozivnih plinov v rudnikih, DO TELEMATIKA pa za daljinski nadzor polumehanskih avtomatskih telefonskih central ISKRA-500 in v drugih telekomunikacijskih objektih.

Skratka možnosti je precej in napačno bi bilo, če jih ne bi znali izkoristiti. Posebej še, ker bodo te naše naprave tržno zanimive še najmanj 10 let.

B. Č.

DO ISKRA ELEKTRIČNA ORODJA

Rezultati noveletnega šahovskega turnirja

Šahisti DO ERO so v počastitev 35-letnice tovarne ERO priredili noveletni šahovski turnir. Zaradi množične udeležbe so bili igralci razvrščeni v tri tekmovalne skupine, iz vsake so se uvrstili v finale štirje tekmovalci.

V skupini B so se uvrstili v finale: Oblesčak (6,5), Deželak (6,5), Mezeg (6) in Brežigar (4,5).

V skupini C so se uvrstili: Butala (6,5), Prelovšek (5,5), Krek (6) in Špende (5).

V finalu je prvo mesto dosegel Leon Mazi (10 točk), drugo mesto je dosegel B. Deželak (9), tretje pa Krek (6).

Ostali tekmovalci skupine A so se v finalu takole uvrstili: 4. mesto Špende, sledijo Černe, Butala, Oblesčak, Prelovšek, Mezeg, Brežigar, Cimperman in Planinc.

V finalu B skupine je prvo mesto dosegel Smid, drugo L. Deželak, tretje Jeraj itd.

V prvi skupini so se uvrstili v finale naslednji tekmovalci: Mazi (9 točk), Cimperman (7), Černe (6), Planinc (6).

Tekmovanje je odlično vodil zvezni sodnik Ljubo Dordevič.

Jure Zupan

DOPISUJTE V ISKRO DOPISUJTE V ISKRO DOPISUJTE V ISKRO

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra — Industrije za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente — Ljubljana

— Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika: Miloš Pavlica, odgovorni urednik: Dušan Željznov, tehnični urednik: Janko Colnar, novinar: Mara Ovsenik.

— Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Kibernetika), Boris Čerin (Elektrozveze), Špela Ditttrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleischman (Široka potrošnja), Franc Kotar (IEZE), Kazimir Mohar (Telematika), Marko Rakušček (Avtoelektrika) — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo.

— Naslov: Ljubljana, Tržaška c. 15, telefon: 263-825 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA—DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Razpis XXI. zimsko športnih iger Iskre

PROPOZICIJE:

za tekmovanje na XXI. zimsko-športnih igrah SOZD Iskra, ki bodo 25. in 26. februarja 1983 v Gozd Martuljku in Kranjski gori.

XXI. zimsko športne igre obsegajo tekmovalni disciplini tek in veleslalom. Udeleženci tekovanja se lahko prijavijo v naslednje tekmovalne razrede:

TEKI:

MOŠKI:	10 km	— tekmovalni razred A (zajema tekmovalce, ki do 1. 1. 1983 niso dopolnili 30 let)
MOŠKI:	5 km	— Tekmovalni razred B (zajema tekmovalce, ki so do 1. 1. 1983 dopolnili 30 let in niso starejši od 40 let)
MOŠKI:	5 km	— tekmovalni razred C (zajema tekmovalce, ki so do 1. 1. 1983 dopolnili 40 let)
ŽENSKE:	5 km	— tekmovalni razred A (zajema tekmovalke, ki do 1. 1. 1983 niso dopolnile 30. let)
ŽENSKE:	5 km	— tekmovalni razred B (zajema tekmovalke, ki so do 1. 1. 1983 dopolnile 30 let)

Tekmovanje v tekih bo 25. 02. 1983 ob 15.00 uri v Gozd Martuljku.

VELESALOM:

bo dne 26. februarja 1983 ob 10.00 uri v Kranjski gori.

MOŠKI:	tekmovalni razred A (zajema tekmovalce do 24. leta starosti)
MOŠKI:	tekmovalni razred B (zajema tekmovalce od 25. do 29. leta starosti)
MOŠKI:	tekmovalni razred C (zajema tekmovalce od 30 do 34. leta starosti)
MOŠKI:	tekmovalni razred D (zajema tekmovalce od 35. do 39. leta starosti)
MOŠKI:	tekmovalni razred E (zajema tekmovalce od 40 do 44. leta starosti)
MOŠKI:	tekmovalni razred F (zajema tekmovalce od 45. do 49. leta starosti)
MOŠKI:	tekmovalni razred G (zajema tekmovalce, ki so do 1. 1. 1983 dopolnili 50. let)
ŽENSKE:	tekmovalni razred A (zajema tekmovalke do 29. leta starosti)
ŽENSKE:	tekmovalni razred B (zajema tekmovalke od 30. do 39. leta starosti)
ŽENSKE:	tekmovalni razred C (zajema tekmovalke, ki so do 1. 1. 1983 dopolnile 40. let)

Rezultati tekovanja v tekih in veleslalomu se ocenjujejo posamezno in ekipno. Za ekipno uvrstitev se točkujejo teki in veleslalom najbolje uvrščenih iz vsakega razreda moških in žensk.

Za nepopolne ekipe se štejejo KT zadnjega tekmovalca v razredu, s pribitkom 500 KT za ekipno uvrstitev.

Pritožbe in ugovore bo reševala 5-članska komisija, ki jo bo imenovala komisija za šport in rekreacijo pri SOZD Iskra.

Tekmovanja se lahko udeležijo samo člani SOZD Iskra, ki bodo svojo udeležbo prijavili pri svojih referentih za šport in rekreacijo, pri DO SOZD Iskra.

Vse delovne organizacije morajo svojo udeležbo prijaviti pismeno do 19. 02. 1983 na naslov:

Iskra INVEST SERVIS, Področje za rekreacijo, Ljubljana, Trg revolucije 3.

Za prijavo je veljaven seznam tekmovalcev, ki ga potrdi kadrovska služba.

Prijava mora vsebovati:

- priimek in ime tekmovalca
- rojstne podatke
- razred v katerem bo tekmoval

V primeru spora ima komisija za pritožbe pravico identificirati tekmovalce s pomočjo osebne izkaznice, vsi tekmovalci morajo na cilju imeti osebno izkaznico ali kateri koli dokument, ki ima fotografijo (vozniško dovoljenje, potni list, itd.). Vsak tekmovalec mora tekmovali v svojem starostnem razredu.

V primeru, da komisija za pritožbe ugotovi, da tekmovalec ni član SOZD Iskra, ali da tekmovalec ne tekmuje v ustreznem razredu, diskvalificira vse tekmovalce delovne organizacije tekmovalnega razreda.

Vodja ekipe je dolžan 60 minut pred začetkom tekovanja javiti vodstvu tekovanja vse nastopajoče tekmovalce. Naknadnih sprememb in prijav vodstvo tekovanja ne bo upoštevalo.

Tekmovalci tekmujejo na lastno odgovornost. Prireditelj ne prevzame nobene odgovornosti za morebitne poškodbe.

Organizator tekovanja si pridržuje pravico, spremeniti čas in kraj tekovanja, če bodo to zahtevale okoliščine. O tem bo vodstvo zimsko športnih iger SOZD Iskra pravočasno obvestilo vse prijavljene.

Predsednik komisije

Marjan BREZAR

ZAHVALE

Ob smrti naše drage mame

NEŽE ŽIBERT
roj. GRČA

Ob boleči izgubi mojega očeta se vsem sodelavcem in sodelavkam TOZD Stikala v Iskri Kibernetika iskreno zahvaljujem za izražena sožalja in darovano cvetje

Zvonka Grašič

se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD Stikala TOZD TEA — linija koordinatnega stikalnika in TOZD TEA — GPP za izražena sožalja, podarjeno cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti

žalujoči sin Janez
hčerki Francka in Marija Roble

Ob boleči izgubi dragega očeta

JOŽETA ŽIVALIČA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam na liniji Metaconta TOZD ATC za izražena sožalja, podarjeno cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti

žalujoča Martina Eržen z družino

Ob nepričakovani in boleči izgubi moje sestre

MILENE IVANETIČ

se iskreno zahvaljujem vsem delavcem TOZD TEA, OOS TOZD TEA, Sindikalni konferenci Iskra Telematika Kranj ter kegljačem Iskre za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti.

Iskrena hvala Mariji Cej in Petru Šifrerju za ganljive besede ob odprtem grobu.

Še enkrat, vsem iskrena hvala!

sestra Francka Bešter z družino.

Ob boleči smrti mojega očeta

JERNEJA HUBADA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem v oddelku Termoplasti — stroji — raziglanje v TOZD TSD za izražena sožalja, podarjeni venec in denarno pomoč. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoča hčerka Ana Kropar z družino

Ob izgubi dragega očeta

ANTONA FRANCLJA

se zahvaljujeva IO sindikata za podarjeni venec in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti

sinova Zvone in Gorazd ter ostalo sorodstvo

Sklepi 4. zasedanja DS SOZD Iskra (27. 12. 1982)

Glede na to, da je Dogovor o spremembah in dopolnitvah dogovora o temeljih družbenega plana mesta Ljubljana za obdobje 1981-1985 usklajen s Samoupravnim sporazumom o temeljih plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje 1981-85 pooblasti DS za podpis predsednika DS Jožeta Čebelo.

DS sprejme na znanje informacijo predstavnika Iskre Commerce Petra Cudermana o realizaciji zunanjetrgovinske menjave v obdobju januar — november 1982 in o oceni do konca leta.

Na osnovi podane obrazložitve predstavnika Iskra Commerce Petra Cudermana, predloženega gradiva in predloga Odbora za tržišstvo, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS potrdi predloženo analizo izpadov izvoza po delovnih organizacijah in za dolgi delavske svete DO, da navedene izpade kritično analizirajo in sprejmejo za ključke o vzrokih izpadov, da bi bili le-ti v bodoče čim manjši.

DS potrdi sklepe XI. konference mednarodnega trženja Iskre — Brdo '82 in naroča Iskri Commerce, da občasno podaja DS tudi poročila o izvajanju teh sklepov.

Na osnovi podane obrazložitve direktorja Iskra banke Fabia Škopca, predloženega gradiva, oz. predloga odbora delegatov podpisnic Samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za uresničevanje razvojnih programov OZD SOZD Iskra ter podanih pripomb, oz. predlogov delegacij DO Avtomatika, Kibernetika in Avtoelektrika, sprejme DS v soglasju s podanimi stališči delegacij soglasno naslednje sklepe:

1. Investicijski projekti iz leta 1982 z nazivom "Hišne telefonske centrale", "Polprevodniki", "Napajalne naprave", "Livarna Komen", "Industrijska avtomatika" in projekti relejev se prenesejo v prioriteten načrt leta 1983, če ne bodo odobreni do konca leta 1982.
2. DS potrdi predlog načrta in vrstnega reda investicij v Iskri za leto 1983 v predračunski vrednosti 1.945.155.000 din po predloženem predlogu. Vrednosti v predlogu so planske.
3. DS zadolži Odbor delegatov podpisnic Samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za uresničevanje razvojnih programov OZD SOZD Iskra, da do naslednje seje DS pripravi predlog višine, pogojev in način združevanja sredstev za realizacijo prioritetnih investicij za leto 1983.
4. Združena sredstva predstavljajo v poprečju 15% udeležbo v vrednosti osnovnih sredstev posameznega projekta.

Na osnovi podane obrazložitve predsednika odbora za varstvo pri delu in humanizacijo dela SOZD Mitje Fortiča in predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednji sklepa:

1. DS sprejme Poročilo o izvajanju zaključkov 1. strokovne konference s področja varstva pri delu.
2. DS sprejme predlog aktivnosti izdelanih na temelju zaključkov 2. strokovne konference o humanizaciji dela in naroča Odboru za varstvo pri delu in humanizacijo dela, da ponovno pregleda predložene roke za izvedbo nalog, jih eventualno spremeni ter predloži DS v sprejem na naslednji seji.

Na osnovi podane obrazložitve predsednice komisije za družbeno institucionalno propagando SOZD Mete Maksimovič in predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS sprejme predložena izhodišča za oblikovanje družbeno institucionalne propagande oziroma delo komisije za družbeno institucionalno propagando SOZD.

Na osnovi podane obrazložitve člana KPO SOZD Borisa Mužiča, predloženega gradiva in predloga odbora za kadrovske socialne zadeve in izobraževanje, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS posreduje v javno obravnavo osnutek Samoupravnega sporazuma o kadrovski politiki v SOZD Iskra.

Osnutek se objavi v glasilu Iskra. Javna obravnava traja 60 dni od objave. Pripombe, stališča in predloge zbira sekretariat DS SOZD. Usklajevalni postopek bo izvedel Odbor za kadrovske socialne zadeve in izobraževanje.

Na osnovi podane obrazložitve člana KPO SOZD Miloša Kobeta, predloženega gradiva in predloga odbora za razvojni program in raziskovalno dejavnost, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS posreduje v javno obravnavo osnutek Samoupravnega sporazuma o nagrajevanju posebnih dosežkov v SOZD Iskra na področju inovacij s podeljevanjem "Inovacijskih nagrad Iskre".

Osnutek se objavi v glasilu Iskra. Javna obravnava traja 60 dni od objave.

Pripombe, stališča in predloge zbira sekretariat DS SOZD. Usklajevalni postopek bo izvedel Odbor za razvojni program in raziskovalno dejavnost.

Na osnovi podane obrazložitve predsednika razpisne komisije za imenovanje članov KPO SOZD Iskra Janeza Kerna o delu in predlogu razpisne komisije, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS imenuje za člana kolegijskega poslovodnega organa SOZD Iskra za tržišstvo Ljubana Artiča, dipl. ing. in za člana kolegijskega poslovodnega organa SOZD Iskra za družbeno pravne zadeve Pavla Gantarja, dpl. iur.

Na osnovi podane obrazložitve predsednika KOS SOZD Janéza Kerna ter posredovanega predloga Službe za kadrovske zadeve SRS mesto Ljubljana, oz. sklepa DS DO RTV, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS imenuje za delegata OZD neposrednih podpisnic Družbenega dogovora o izgradnji in financiranju Kulturnega doma Ivan Cankar Jožeta Medena, direktorja in glavnega urednika programa TOZD Televizija Ljubljana, v svet Kulturnega doma Ivan Cankar.